

Yr Wythnos Weddi am Undeb Cristnogol 2024

Dos, a gwna dithau yr un modd

Go and do likewise
Week of Prayer for Christian Unity

18-25 Ionawr 2024

www.ctbi.org.uk/weekofprayer

Mae dameg y Samariad Trugarog yn un o'r darnau mwyaf adnabyddus yn yr Ysgrythur, ond eto nid yw'n ymddangos ei bod byth yn colli ei grym i herio difaterwch yn wyneb dioddefaint ac i ysbrydoli cydsefyll â'r rhai sy'n dioddef. Mae'n stori am groesi ffiniau sy'n hoelio ein sylw ar y rhwymau sy'n uno'r ddynoliaeth gyfan.

Wrth ddewis y darn hwn o'r Ysgrythur ar gyfer yr Wythnos Weddi am Undeb Cristnogol, mae eglwysi Burkina Faso wedi ein gwahodd i ymuno â nhw mewn proses o hunanfyfrio wrth iddynt ystyried beth mae'n ei olygu i garu ein cymydog yng nghanol argywng diogelwch. Er bod cymunedau ym Mhrydain ac Iwerddon mewn llai o berygl oddi wrth weithredoedd o drais torfol nag yw cymunedau Burkina Faso, eto mae llawer yma'n parhau i fyw gydag atgofion o drais dirrifol a llawer yn profi bygwth hynny yng nghyd-destun hunaniaeth a pherthyn. Mae hefyd grwpiau o fewn cymunedau, gan gynnwys pobl o gefndiroedd lleiafrifol ethnig a phobl sy'n ceisio lloches, sy'n teimlo'n arbennig o agored i drais neu gael eu dadleoli dan fygythiad traís.

*'Pwy yw
fy
nghymydog?'*

Mae ein cymdogion yn Burkina Faso yn ein galw i gofleidio o'r newydd freuddwyd Duw ar ein cyfer – breuddwyd o undod ar sail rhwymau cariad a thosturi. Mae hyn yn ein herio nid yn unig i ffyfrio ar yr hyn rydym wedi ei ddysgu ar ein taith eciwmenaidd hyd yma, ond hefyd i ehangu ein gweledigaeth. Beth allwn ni ei ddysgu gan bobl o grefyddau eraill, gan y rhai sydd o gefndiroedd gwahanol iawn i ni, a beth sydd ei angen arnom oddi wrth ein gilydd?

Mae'r myfyrdodau yn ein hannog i ystyried safbwyt nid yn unig yr un a drugarhaodd, ond hefyd y rhai a aeth heibio ar yr ochr draw. Ni fydd llawer ohonom wedi bod yn ymwybodol o'r bygythiad sy'n wynebu cymunedau yn Burkina Faso cyn darllen y deunyddiau hyn.

The parable of the Good Samaritan is one of the best known passages of Scripture, yet one that never seems to lose its power to challenge indifference to suffering and to inspire solidarity. It is a story about crossing boundaries that calls our attention to the bonds that unite the whole human family.

In choosing this passage of Scripture for the Week of Prayer for Christian Unity, the churches of Burkina Faso have invited us to join with them in a process of self-reflection as they consider what it means to love our neighbour in the midst of a security crisis. Communities in the British-Irish context may be less vulnerable to acts of mass violence than in Burkina Faso, but there are still many living with the memory and/or the threat of serious violence, centred on issues of identity and belonging. There are also groups within communities, including people from ethnic minority backgrounds and people seeking asylum, who feel particularly vulnerable to violence or being displaced by the threat of violence.

'Who is
my
neighbour?'

Our neighbours in Burkina Faso call us to reconnect to God's dream for us – a dream of a unity formed of ties of love and compassion. This challenges us not only to reflect on the learning from our ecumenical journey so far, but to widen our vision. What can we learn from people of other faiths, from those whose backgrounds are most different from our own, and what do we need from each other?

The reflections encourage us to consider the perspective not only of the one who showed mercy, but also of those who passed by. Many of us will have been unaware of the threat faced by communities in Burkina Faso before reading this material.

Mae'n ein hatgoffa mewn modd grymus am y gwrthdar o sy'n digwydd ledled y byd, y mae llawer ohono wedi ei esgeulus ond sy'n parhau i ddinistrio bywydau a difetha cymunedau. Prin yw'r sefyllfa oedd sy'n gallu ennyn sylw cyfryngau'r byd, a phrinnach fyth yw'r rhai sy'n gallu cadw'r sylw hwnnw. Galwyd yr Eglwys i fod yn eiriolwr dros y rhai a ddaliwyd yn y gwrthdrawiadau anghofiedig hyn, ac i sicrhau y clywir lleisiau'r rhai sy'n teimlo'n wrthodedig.

Yn ystod yr Wythnos Weddi am Undeb Cristnogol, mae'r Eglwys yn cael ei herio i aros gyda'r clwyfedig a'u hymgeleddu ac, wrth wneud hydny, gydnabod ein clwyfau ni ein hunain fel eglwysi ac fel cymunedau. Mae wynebu gwirionedd ein natur doredig ni ein hunain o gymorth i ni gydsefyll â'r rhai sy'n dioddef, yn ostyngedig a chyda dyfnder empathi, a'n cydgyfarfod wedi ei gysegru a'i ysbrydoli gan gariad iachusol Crist.

**Dr Nicola Brady, Ysgrifennydd Cyffredinol,
Eglwys Ynghyd ym Mhrydain ac Iwerddon**

Cyflwyniad i'r thema

Paratowyd y deunyddiau ar gyfer Yr Wythnos Weddi am Undeb Cristnogol 2024 gan dîm eciwmenaidd o Burkina Faso gyda chymorth y Gymuned Chemin Neuf (CCN)¹ leol. Y thema a ddewiswyd yw "Câr yr Arglwydd dy Dduw ... a châr dy gymydog fel ti dy hun" (Luc 10:27). Bu brodyr a chwiorydd o Archesgobaeth Gatholig Ouagadougou, Eglwys Protestannaidd, cyrff eciwmenaidd a'r CCN yn Burkina Faso yn cydweithio'n helaeth i lunio'r gweddiau a'r myfyrdodau. Gwelent eu cydweithio fel taith o dröedigaeth eciwmenaidd wirioneddol.

Caru Duw a'th gymydog yng nghanol argyfwng diogelwch

Rhan o ranbarth y Sahel yng Ngorllewin Affrica yw Burkina Faso, rhanbarth sy'n ymestyn i wledydd Mali a Niger gerllaw. Mae i'r wlad arwynebedd o 174,000 cilomedr sgwâr a phoblogaeth o un filiwn ar hugain, sy'n cynnwys tua thrigain o grwpiau ethnig. Mae oddeutu 64% o'r boblogaeth yn Fwslimiad, 9% yn ddilynwyr crefyddau Africanaidd traddodiadol a 26% yn Gristnogion (20% yn Gatholigion a 6% yn Protestaniaid).

It is a powerful reminder of the many neglected conflicts that continue to destroy lives and devastate communities around the world, when only a limited number can capture, and fewer still can hold, the attention of the world's media. The Church is called to be an advocate for those caught in these forgotten conflicts, and to amplify the voices of those who feel forsaken.

In this Week of Prayer for Christian Unity the Church is being challenged to stop and tend to the wounded and, in so doing, to recognise our own wounds as churches and as communities. Facing the reality of our own brokenness helps to connect us to the suffering of others from a place of humility and deep empathy, creating a sacred space of encounter inspired by Christ's healing love.

**Dr Nicola Brady, General Secretary,
Churches Together in Britain and Ireland**

Introduction to the theme

The materials for the 2024 Week of Prayer for Christian Unity were prepared by an ecumenical team from Burkina Faso facilitated by the local Chemin Neuf Community (CCN)¹. The chosen theme is “You shall love the Lord your God ... and your neighbour as yourself” (Lk 10:27). Brothers and sisters from the Catholic Archdiocese of Ouagadougou, Protestant Churches, ecumenical bodies and the CCN in Burkina Faso collaborated generously in drafting the prayers and reflections. They experienced their work together as a real path of ecumenical conversion.

Loving God and neighbour in the midst of a security crisis

Burkina Faso is in the Sahel region of West Africa, which extends into the neighbouring countries of Mali and Niger. It covers 174,000 km² and has 21 million inhabitants, of about 60 ethnicities. Approximately 64% of the population is Muslim, 9% adheres to traditional African religions and 26% is Christian (20% Catholic, 6% Protestant).

Maeaelodau o'r tri grŵp crefyddol hyn i'w canfod ym mhob rhan o'r wlad ac ymron ym mhob teulu.

Mae Burkina Faso yn profi argyfwng diogelwch difrifol ar hyn o bryd, sy'n effeithio ar bob cymuned ffydd. Ar ôl ymosodiad jihadaidd enfawr a oedd yn deillio o'r tu allan i'r wlad yn 2016, dirywiodd y sefyllfa ddiogelwch yn Burkina Faso, ac o ganlyniad ei chydlyniant cymdeithasol, yn sylweddol. Mae'r wlad wedi dioddef cynnydd mewn ymosodiadau terfysgol, torcyfraith a masnachu pobl. Gadawodd hynny dros dair mil o bobl wedi marw a bron

i ddwy filiwn o bobl wedi'u dadleoli o fewn y wlad. Mae miloedd o ysgolion, canolfannau iechyd a neuaddau trefi wedi cael eu cau, ac mae llawer o'r seilwaith economaidd-gymdeithasol a thrafnidiaeth wedi'i ddinistrio. Mae ymosodiadau sy'n targedu grwpiau ethnig penodol yn cynyddu'r perygl o wrthdaro rhyng-gymunedol. Yng nghyd destun y bygythiad enbyd hwn i ddiogelwch, mae cydlyniant cymdeithasol, heddwch ac undod cenedlaethol yn cael eu tanseilio.

'Y mae cariad yn amyneddgar; y mae cariad yn gymwynasgar'

eu herwgipio. Ar adeg ysgrifennu hyn, mae mwya na 22% o diriogaeth y wlad y tu hwnt i reolaeth y wladwriaeth ac ni all Cristnogion arfer eu ffydd yn agored yn yr ardaloedd hynny bellach. Oherwydd gweithgareddau terfysgol, mae'r mwyafrif o'r eglwysi Cristnogol yng ngogledd, dwyrain a gogledd-orllewin y wlad wedi cael eu cau. Nid oes bellach unrhyw addoli Cristnogol cyhoeddus mewn llawer o'r ardaloedd hyn, ond lle mae addoli yn parhau'n bosibl dan amddiffyniad yr heddlu, fel arfer mewn dinasoedd mawr, rhaid cwtogi ar hyd y gwasanaethau oherwydd pryderon diogelwch.

Er gwaethaf ymdrechion y wladwriaeth a chymunedau crefyddol fel ei

---

These three religious groups are represented in every region of the country, and in virtually every family.

Burkina Faso is currently experiencing a serious security crisis, which affects all faith communities. After a major jihadist attack was mounted from outside the country in 2016, the security situation in Burkina Faso, and consequently its social cohesion, deteriorated dramatically. The country has endured a proliferation of terrorist attacks, lawlessness and human trafficking. This has left over 3,000 people dead and almost two million internally displaced.

Thousands of schools, health centres and town halls have been closed, and much of the socio-economic and transport infrastructure has been destroyed. Attacks targeting specific ethnic groups exacerbate the risk of inter-communal conflicts. In the context of this dire threat to security, social cohesion, peace and national unity are being undermined.

'Love is patient; love is kind'

Christian churches have been specifically targeted by armed attacks. Priests, pastors and catechists have been killed during worship and the fate of others who were kidnapped remains unknown. At the time of writing,

more than 22% of the national territory is outside the control of the state and Christians can no longer openly practise their faith in these areas. Because of terrorism, the majority of Christian churches in the north, east and north-west of the country have been closed. There is no longer any public Christian worship in many of these areas, but where worship is still possible, with police protection, usually in large cities, services have to be shortened owing to security concerns.

Despite the efforts of both the state and religious communities,

---

gilydd, mae'r wlad yn dod yn fwyfwy ansefydlog wrth i'r nifer o grwpiau eithafol gynyddu. Serch hynny, amlygir rhai arwyddion o gydsefyll rhwng y crefyddau Cristnogol, Mwslimaidd a thraddodiadol. Mae eu harweinwyr yn gweithio i ddod o hyd i atebion a fydd yn parhau ar gyfer heddwch, cydlyniant cymdeithasol a chymod. I'r perwyl hwnnw, er enghraifft, mae Comisiwn Deialog Gristnogol-Fwslimaidd Cynhadledd Esgobion Catholig Burkina-Niger yn ymdrechu'n egniol i gefnogi deialog a chydweithrediad rhynghrefyddol a rhyngethniog.

Yn dilyn galwad y Llywodraeth am weddio dros heddwch, cydlyniant cymdeithasol a chymod, mae eglwysi unigol yn parhau i drefnu gweddio beunyddiol ac ymddyrio. Dwysaodd gweithredu ar ran yr amrywiol eglwysi Catholig a Phrotestannaidd i gynorthwyo pobl a ddadleolwyd.

Trefnwyd cyfarfodydd trafod a chodi ymwybyddiaeth er mwyn hybu dealltwriaeth well o'r sefyllfa ac o werth cyfeillgarwch ac er mwyn datblygu strategaethau ar gyfer adfer heddwch a fydd yn parhau. Amlygir y gobaith hwnnw yn y ddihareb Mossi² draddodiadol: "Waeth beth fo natur na hyd yr ymrafael, fe ddaw awr cymodi."

Bu'r gwahoddiad i gydweithio ar y testunau ar gyfer yr Wythnos Weddi am Undeb Cristnogol 2024 yn her i Eglwysi Burkina Faso gydgerdded, cydweddio a chydweithio yn rhwymau cariad yn ystod y cyfnod anodd hwn ar gyfer eu gwlaid. Mae cariad Crist, sy'n uno pawb o'i bobl, yn gryfach na'u rhwygiadau, ac mae Cristnogion Burkina Faso yn ymrwymo i gydgerdded llwybr cariad tuag at Dduw a chymydog. Mae ganddynt hyder y bydd cariad Duw yn goresgyn y trais sydd heddiw'n gormesu eu gwlaid.

'Ffydd, Gobaith, Cariad'

¹ Gellir canfod rhagor o wybodaeth ynghylch CCN yn ctbi.org.uk/weekofprayer.

² Y Mossi yw'r grŵp ethnig mwyaf yn Burkina Faso.

---

the country is becoming increasingly unstable as extremist groups become more widespread. Nevertheless, a degree of solidarity is emerging between the Christian, Muslim and traditional religions. Their leaders are working to find lasting solutions for peace, social cohesion and reconciliation. To this end, for instance, the Christian-Muslim Dialogue Commission of the Catholic Bishops' Conference of Burkina-Niger is making a major effort to support inter-religious and inter-ethnic dialogue and cooperation.

Following the Government's calls for prayers for peace, social cohesion and reconciliation, individual churches continue to organise daily prayers and fasting. Action by the various Catholic and Protestant churches has intensified to assist displaced persons.

Reflection and awareness-raising meetings have been organized to promote better understanding of the situation and of the value of fraternity, and to develop strategies for a return to lasting peace. This hope is also reflected in the traditional Mossi² proverb: "Regardless of the nature or duration of the fight, the moment of reconciliation will come."

'Faith,
Hope,
Love'

The invitation to work together on the texts for the Week of Prayer for Christian Unity 2024 challenged the different churches in Burkina Faso to walk, pray and work together in mutual love during this difficult period for their country. The love of Christ that unites all Christians is stronger than their divisions and the Christians of Burkina Faso commit themselves to walking the path of love of God and love of neighbour. They are confident that God's love will overcome the violence that currently afflicts their country.

¹ Further information about CCN can be found at ctbi.org.uk/weekofprayer.

² The Mossi people make up the largest ethnic group in Burkina Faso.

DIWRNOD 1

Dyma un o athrawon y Gyfraith yn codi i roi prawf arno, gan ddweud,
“Athro, beth a wnaf i etifeddu bywyd tragwyddol?” (Luc 10:25)

Cynorthwya ni, Arglwydd, i ogwyddo'n bywyd tuag atat ti.

Darlleniedau ychwanegol o'r Beibl

Rhufeiniaid 14:8-9

Salm 103:13-18

Sylwadau

“Beth a wnaf i etifeddu bywyd tragwyddol?” Mae'r cwestiwn tyngedfennol hwn y bu i athro yn y Gyfraith ei ofyn i lesu yn herio pawb sy'n credu yn Nuw. Mae'n effeithio ar ystyr ein bywyd ar y ddaear ac i dragwyddoldeb. Mewn man arall yn y Beibl, mae lesu'n rhoi i ni'r diffiniad eithaf o fywyd tragwyddol: “... dy adnabod di, yr unig wir Dduw, a'r hwn a anfonaist ti, lesu Grist.” (Ioan 17:3). Golyga adnabod Duw ddarganfod a chyflawni ewyllys Duw yn ein bywydau. Dehonglir breuddwyd Duw ar ein cyfer (cymharer Ioan 10:10) yn rymus yng ngeiriau Sant Irenaeus: “Gogonian Duw yw bod dynol sy'n gyflawn fyw”.

Mae trais, trachwant a chamfanteisio yn ein pellhau oddi wrth ein gilydd ac oddi wrth lesu fel "y Ffordd" sy'n ein harwain at y Tad, pen draw eithaf ein taith. Wrth lefaru â ni o gymdeithas sydd wedi'i rhwygo a'i niweidio gan drais a gwrtedaro ar sail hunaniaeth dros yr wyth mlynedd a aeth heibio,

mae eglwysi Burkina Faso yn cynnig neges o obaith inni yn addewid cariad hollgynhwysol Crist.

Myfyrdod

Gall realiti bywyd yn Burkina Faso fod yn wahanol iawn i'r hyn a brofwn ni, ond gallwn nodi cryn debygrwydd rhwng rhai o'r heriau sy'n wynebu Cristnogion yn y ddau gyd-destun. Ystyriwch y myfyrdod canlynol gan Arweinwyr Eglwysig yn Iwerddon:

“Yn ein hagwedd tuag at y gorffennol mae gennym gyfrifoldeb moesol i gydnabod effaith erydol traïs a geiriau a all arwain at drais, a dyletswydd gofal tuag at y rhai sy'n dal i fyw gyda chreithiau adladd hynny... Digwyddodd addysgu, gweinidogaeth ac aberth Crist yng nghyd-destun cymdeithas a oedd wedi'i rhannu'n wleidyddol, ac wedi'i chlwyfo gan wrthdaro ac anghyflawnder... Yn ei ymweud â phobl, fel y dangosir pan gyfarfu â'r wraig o Samaria (Ioan 4:1-42), gwelwn nad yw Crist yn ceisio

gwadu gwahaniaethau, ond yn hytrach am sefydlu cyswllt drwy wrando grasol, gan ddisodli allgáu a chywilydd â'r gobaith am ddechreuadau newydd." (Grŵp Arweinwyr Eglwysig Iwerddon, *In Christ We Journey Together*, 17 Mawrth 2021)

Gweddi

Dduw bywyd,
fe'n creaist ni i gael bywyd, a bywyd
yn ei holl gyflawnder.
Cynorthwya dy Eglwys glwyfedig i
fod yn ffynhonnell gobaith ac
iachâd.
Wrth inni ddilyn ffordd lesu'n gadarn
ein penderfyniad, bydded i ni

Cwestiynau

Personol: Sut ydych chi'n gweld breuddwyd Duw ar waith yn eich bywyd?

Lleol: Beth allai fod yn llesteirio ein tystio fel eglwysi i addewid Duw o fywyd yn ei gyflawnder?

Byd-eang: Beth yn rhagor allai cymunedau ffydd fod yn ei wneud i adeiladu ar eu profiad bugeilior a'u cysylltiadau byd-eang i hyrwyddo'r gwaith o geisio heddwch a chymod?

arwain eraill atat ti.

Gweddiwn yn enw lesu. Amen.

Ewch a Gnewch

(www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personol: Meddyliwch am enghraifft o'r newyddion sy'n dangos cymdeithas a glwyfwyd gan wrthdaro. Ymchwiliwch i'r modd y mae eglwysi Cristnogol yn ymateb. Sut y gellir cymhwysyo hyn i'ch cyd-destun chithau?

Lleol: Ystyriwch rannu thema Wythnos Weddi am Undeb Cristnogol eleni gydag aelodau o gymunedau ffydd eraill yn eich ardal lleol, gan fyfyrto ar y cysylltiadau rhwng y cyd-destunau lleol a byd-eang. Beth arall all eich cymunedau ei wneud i sicrhau bod materion cyflawnder byd-eang yn rhan o ddeialog ryng-grefyddol yn lleol?

Byd-eang: Mae Cristnogion sy'n dod ynghyd i addoli a thystio mewn rhannau o Burkina Faso wedi dioddef ymosodiadau, rhai ohonynt yn farwol, ac mae bygythiad traïs yn parhau i orthrymu a gwasgaru'r gymuned honno. Wrth i ni ymgynnnull eleni ar gyfer yr Wythnos Weddi am Undeb Cristnogol, gweddiwn dros bawb sy'n wynebu erledigaeth grefyddol yn Burkina Faso a rhannau eraill o'r byd.

DAY 1

A lawyer stood up to test Jesus. “Teacher,” he said, “What must I do to inherit eternal life?” (Lk 10:25)

Help us, Lord, to have a life turned towards you

Additional scripture passages

Romans 14:8-9

Psalm 103:13-18

Commentary

“What must I do to inherit eternal life?” This crucial question asked of Jesus by a lawyer challenges every believer in God. It affects the meaning of our life on earth and for eternity. Elsewhere in the Bible, Jesus gives us the ultimate definition of eternal life: “... that they may know you, the only true God, and Jesus Christ, whom you have sent” (Jn 17:3). Knowing God means discovering and doing the will of God in our lives. God’s dream for us (cf. Jn 10:10) finds powerful expression in the words of Saint Irenaeus: “The glory of God is a human being fully alive”.

Violence, greed and exploitation distance us from one another and from Jesus as “the Way” that leads us to the Father, our ultimate destiny. Speaking from a society that has been torn apart and traumatised by violence and identity-based conflict for the last eight years, the churches of Burkina Faso offer us a

message of hope in the promise of Christ’s all-embracing love.

Reflection

The reality of life in Burkina Faso may be very different from our own, but we can identify significant parallels in the challenges facing Christians in each context. Consider the following reflection offered by Church leaders in Ireland:

“In our approach to the past we have a moral responsibility to acknowledge the corrosive impact of violence and words that can lead to violence, and a duty of care to those still living with the trauma of its aftermath... Christ’s teaching, ministry and sacrifice were offered in the context of a society that was politically divided, wounded by conflict and injustice... In these encounters, as exemplified in the meeting with the Woman of Samaria (Jn 4:1-42), we see that Christ does not seek to minimise differences,

but rather to establish connection through gracious listening, replacing exclusion and shame with the hope of new beginnings.” (Church Leaders’ Ireland Group, *In Christ We Journey Together*, 17 March 2021)

Prayer

God of life,
You have created us to have life,
and life in all its fullness.
Help your wounded Church to be a
source of hope and healing.
As we follow Jesus’ way with
determination, may we lead
others to you.
We pray in Jesus’ name. Amen.

Questions

Personal: How do you see God’s dream for you unfolding in your life?

Local: What might be weakening our witness as churches to God’s promise of abundant life?

Global: What more could faith communities be doing to build on their pastoral experience and global reach to further the work of peace and reconciliation?

Go and do

(see www.ctbi.org.uk/goando)

Personal: Think of an example from the news that illustrates a society wounded by conflict. Research how Christian churches are responding. How can this be applied in your context?

Local: Consider sharing the theme from this year’s Week of Prayer for Christian Unity with members of other faith communities in your local area, reflecting on the connections between the local and global contexts. What more can your communities do to bring issues of global justice into our local inter-faith dialogue?

Global: Christians gathering to worship and witness in parts of Burkina Faso have been attacked and murdered, and the threat of violence continues to oppress and scatter that community. As we gather in this Week of Prayer for Christian Unity, pray for all those facing religious persecution in Burkina Faso and other parts of the world.

DIWRNOD 2

Atebodd Iesu, "Câr yr Arglwydd dy Dduw â'th holl galon ac â'th holl enaid ac â'th holl nerth ac â'th holl feddwl, a châr dy gymydog fel ti dy hun."
(Luc 10:27)

Cynorthwya fi, Arglwydd, i dderbyn dy gariad, fel y gallaf dy amlygu wrth garu'n gywir y fi fy hun a'm cymydog.

Darlleniedau ychwanegol o'r Beibl

Deuteronomium 10:12-13

Salm 133

Sylwadau

Mae'r ateb mae lesu yn ei ysgogi gan y cyfreithiwr, oddi wrth orchmynion adnabyddus Duw, yn ymddangos yn syml. Fodd bynnag, bydd y gorchymyn i garu Duw â'n holl galon, ein holl enaid, ein holl nerth a'n holl feddwl yn her barhaus, gan fynnu ymlyniad gydol oes i ddysgu, myfyrio a cheisio newid radical ynom ein hunain trwy nerth yr Ysbryd Glân.

Mae'r cyfarwyddyd i garu ein cymdogion "fel ni ein hunain" yn gofyn am yr un ystyriaeth. Mae caru a gwerthfawrogi ein hunain fel y byddai Duw yn dymuno yn gofyn am berthynas ddwys. A yw Duw yn dweud na allwn ni garu ein cymydog yn gyflawn oni bai ein bod yn ein caru ein hunain? Mae'n ymddangos felly, ac mae hynny'n her enfawr i gymaint ohonom. A ydym yn cydnabod ein bod yn byw yng ngogoniant cariad Duw, y mae ei lygaid tosturiol arnom bob amser? Creadigaeth annwyl i Dduw ydym, wedi'n llunio ar ddelw Duw, ac mae cariad Duw atom yn ddi-ben-draw. Mae gorchymyn Duw i garu yn galw am

ymrwymiad dwfn ac yn golygu rhoi o'n hunain yn llwyr, gan gynnig ein calonau a'n meddyliau i wasanaethu ewyllys Duw. Nid yw gras Duw tuag atom byth yn dod i ben. Dim ond i ni ofyn, medd Duw, a byddwn yn derbyn y fath ras i ddilyn esiampl Crist, yr un a offrymodd ei hun yn llwyr ac a ddywedodd, "Gwneler dy ewyllys di, nid fy ewyllys i" (Luc 22:42), gan garu'r holl ddynoliaeth, gan gynnwys ei elynion, hyd yr eithaf.

Ni chawn ddewis pwy fydd ein cymdogion. Weithiau mae'n rhaid i ni oresgynt rhwystrau anodd i'w gwasanaethu, yn hytrach na cherdded heibio. Mae caru yn golygu ymateb i'w hanghenion, gan dderbyn yr hyn ydyn nhw, yn ostyngedig, gan hybu eu gobethion a'u dyheadau. Mae undod Cristnogol yn gofyn yr un gostyngfeiddrwydd – yng Nghrist, rydyn ni'n un. Bydded i ni ddysgu dathlu gwahaniaethau ac ymhyfrydu ym mywyd, marwolaeth ac atgyfodiad Crist, a'u grym i'n huno a sefydlu ffordd newydd o fyw sydd ar gael i bawb.

Myfyrdod

F'anwylyd, eiddot ti yw fy nghalon.
Myfi a'th greodd ac rwy'n dy adnabod.
Mae dy enw'n fy llenwi â llawenydd.
Mae fy holl weithredoedd, f'ymateb, fy
meddwl, f'emosiwn ar dy gyfer di
a'm gweddi drosot yn seiliedig
ar y cariad goruchaf.
Derbyn fy nhrugaredd,
ymgolla yn fy addfwynder,
ymhyfryda yn fy nhynerwch llawen.
Gad i mi dy drysori –
gad i mi farw drosot –
bydded i'm calon ddod yn un â'th
galon dithau.
Curiad calon newydd,
yn blodeuo ynot,
yn datguddio ei weledigaeth dyner,
yn drwm o gariad;
Gobaith dewr a di-ildio
yn orlawn o ras.
F'anwylyd,
caniatâ i'r nefoedd ymbelydru
ym mhob cyfarfyddiad dynol,
gan ei dyneru
ag urddas cariad
a'i addewid.

Gweddi

Arglwydd, rho inni'r gras i ddod i'th
adnabod yn ddwfn,
er mwyn gallu dy garu di'n llwyr.
Bydded i rodd dy Ysbryd Glân alluogi
ein llygaid, ein clustiau a'n
meddyliau i dderbyn dy gariad
diamod tuag atom ni.
Pura ein calonau fel y byddwn bob
amser yn barod i garu ein cymydog,
er gwaethaf pob gwahaniaeth, fel ni
ein hunain.
Trwy'r un a fu fyw yn llwyr er mwyn
eraill, Crist ein Harglwydd. Amen.

Cwestiynau

Personol: Sut ydych chi'n eich gweld
eich hun? Sut ydych chi'n meddwl mae
Duw yn eich gweld chi?

Lleol: A yw'r modd mae Duw yn eich
gweld chi yn newid eich barn am y rhai
o'ch cwmpas?

Byd-eang: Sut mae'r modd mae Duw
yn eich gweld chi yn newid y ffordd
rydych yn ymateb i'r newyddion?

Ewch a Gnewch

(www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personol: Penderfynwch ddod i adnabod rhywun newydd sy'n byw ar eich
stryd chi neu gerllaw i chi a dod o hyd i ffordd gariadus o ymwneud â nhw.

Lleol: Archwiliwch yr ardal lle rydych yn byw a'r cyfleoedd sydd yna i oresgyn
rhwystrau er mwyn gwasanaethu.

Byd-eang: Ystyriwch fater yn ymwneud â phobl sydd wedi'u dadleoli a'u
digartrefu. Sut allech chi gyfrannu'n ystyrlon tuag at newid y sefyllfa?

DAY 2

Jesus answered, “You shall love the Lord your God with all your heart, and with all your soul, and with all your strength, and with all your mind; and your neighbour as yourself.” (Lk 10:27)

Help me, Lord, to receive your love, that I may make you manifest in loving well, both myself and my neighbour.

Additional scripture passages

Deuteronomy 10:12-13

Psalm 133

Commentary

The answer Jesus draws out of the lawyer, from the well-known commandments of God, appears simple. However, the command to love God with all our heart, soul, strength and mind will be a constant challenge, requiring a lifelong determination to learn, reflect and seek radical change in ourselves through the power of the Holy Spirit.

The instruction to love our neighbours “as ourselves” demands equal consideration. To love and value ourselves as God would wish demands intimate relationship. Is God saying that we cannot love our neighbour fully unless we love ourselves? It seems so, which is an immense challenge for so many of us. Do we recognise that we live in the glory of the love of God, whose compassionate gaze is always upon us. We are God’s beloved creation, made in God’s image, and adored.

God’s commandment to love, calls for deep commitment and means abandoning ourselves entirely, offering our hearts and minds to serve God’s will. God’s grace to us is never ending. Ask, says God, and we will receive such grace to follow Christ’s example, the one who offered himself up completely and said, “Not my will but yours be done” (Lk 22:42) demonstrating great love to all humanity, including his enemies.

We do not get to choose our neighbours. Sometimes we must cross difficult barriers to serve them, rather than walking by. Loving means being attentive to their needs, accepting who they are, with humility, encouraging their hopes and aspirations. Christian unity demands the same humility – in Christ, we are one. Let’s learn to celebrate difference and glory in Christ’s unifying life, death and resurrection – inaugurating a new way of living available to all.

Reflection

Beloved, my heart is for you.
I created you, I know you.
Your name fills me with delight.
My every action, reaction,
    thought, emotion
and prayer for you is founded
on love at its highest.
Receive my compassion,
bask in my gentleness,
delight in my joyful kindness.
Let me cherish you –
let me die for you –
may my heart become your heart.
A renewed heartbeat,
flowering within you,
unfolding its gentle,
love-soaked vision;
a courageous, unswerving hope
bursting with grace.
Dear one,
allow heaven to manifest
in every human encounter,
tenderising it
with love's dignity
and promise.

Prayer

Lord, give us the grace to know you
    deeply,
in order to love you entirely.
May the gift of your Holy Spirit enable
    our eyes, ears and minds to receive
the unconditional love with which
you love us.
Purify our hearts that we may always
    be ready to love our neighbour,
however different, as ourselves.
Through the self-giving life of Christ
our Lord. Amen.

Questions

Personal: How do you see yourself?
How do you think God sees you?

Local: Does God's view of you
change your view of those around
you?

Global: How does God's view of you
change how you respond to the news?

Go and do

(see www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personal: Resolve to get to know a new person in your road and find a loving way to engage with them.

Local: Explore where you live and what opportunities there are to cross barriers to serve.

Global: Explore an issue regarding the displaced and dispossessed. How could you meaningfully contribute to the situation?

DIWRNOD 3

“Pwy yw fy nghymydog?” (Luc 10:29)

Arglywydd, agor ein calonnau tuag at y rhai nad
ydym yn eu gweld.

Darlleniedau ychwanegol o'r Beibl

Rhufeiniaid 13:8-10

Salm 119:57-63

Sylwadau

Roedd athro'r Gyfraith am gyflawnhau ei hun, gan obeithio mai un o'i ffydd a'i bobl ei hun fyddai'r cymydog mae'n cael ei alw i'w garu. Grefft ddynol naturiol yw hynny. Pan fyddwn yn gwahodd pobl i'n cartrefi, byddant yn aml yn bobl sy'n debyg o ran statws cymdeithasol, agwedd tuag at fywyd a gwerthoedd â ninnau. Mae'n reddf ddynol i ffafrio'r hyn sy'n gyfarwydd. Mae hyn hefyd yn wir am ein cymunedau eglwysig. Ond mae Iesu'n arwain y cyfreithiwr, a'i gynulleidfa ehangach, yn ddyfnach i'w traddodiad eu hunain drwy eu hatgoffa o'r rhwymedigaeth i groesawu a charu pawb, waeth beth fo eu crefydd, eu diwylliant neu eu statws cymdeithasol.

Mae'r efengyl yn ein dysgu nad yw caru'r rhai sydd yn debyg i ninnau'n ddim byd arbennig. Mae Iesu'n ein tywys tuag at fersiwn lawer mwy radical o'r hyn mae'n ei olygu i fod yn ddynol. Mae'r ddameg yn dangos mewn ffordd hynod weladwy

yr hyn mae Crist yn ei ddisgwyl gennym – agor ein calonnau a cherdded yn ei ffordd, gan garu eraill fel mae yntau'n ein caru ni. Mewn gwirionedd, mae Iesu'n ateb y cyfreithiwr gyda chwestiwn arall: nid "Pwy yw fy nghymydog?" bellach, ond "Pwy fu'n gymydog i'r dyn a oedd mewn angen?"

Mae'r adegau pan deimlwn yn annio gel ac ofnus yn ein herio â sefyllfa pan fydd diffyg ymddiriedaeth ac ansicrwydd yn ennill y blaen yn ein perthynas ag eraill. Dyma her y ddameg i ni heddiw: i bwy ydw i'n gymydog?

Myfyrdod

Ymgom y Cyfreithiwr

Rwy'n caru Cyfraith Duw.
Fy awydd dyfnaf yw cadw'r Gyfraith.
Dyma sylfaen fy mywyd a'm tragwyddoldeb.
Ond dw i am wybod sut,
dw i am ei wneud yn iawn.

Dyna pam y gofynnais
pwy ddyln i garu fel fi fy hun.

Ac fe atebodd
gyda stori am gyfarfyddiad rhyfedd,
cyfarfyddiad dieithriada.

A byddaf yn myfyrion
yngylch yr un a ddangosodd
drugaredd.
A dwi'n cofleidio'r her o fod fel
hwnnw,
a cherdded yng nghysgod
y dyn oedd y tu hwnt i'n Deddf.

Gweddi

Dduw cariad,
sy'n ysgrifennu cariad yn ein
calonnau,
rho inni'r dewrder i edrych y tu hwnt i
ni ein hunain
a gweld y cymydog yn y rhai sy'n
wahanol i ninnau
a bod yn gymydog annisgwyl,
er mwyn i ni wir ddilyn Iesu Grist –

Cwestiynau

Personol: Pam ydych chi'n meddwl
bod y cyfreithiwr wedi gofyn ei
gwestiwn cyntaf?

Lleol: Pwy yw'r rhai gwrthodedig yn
eich cymuned a pham?

Byd-eang: Sut allwch chi, a'ch
eglwys neu grŵp o eglwysi, fod yn
gymdogion i bobl mewn rhannau
eraill o'r byd nad ydych chi'n cael
fawr ddim cyswllt â nhw?

ein brawd a'n cyfaill,
a'r Arglwydd, byth ac yn dragwydd.
Amen.

Ewch a Gnewch

(www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personol: Meddyliwch am rywun nad ydych erioed wedi meddwl
amdanyst fel eich cymydog. Sut allwch chi fod yn gymydog iddynt mewn
ffordd ymarferol?

Lleol: Meddyliwch am yr eglwys neu'r gynulleidfa agosaf at eich eglwys
chithau yn ddaearyddol nad oes gennych fawr ddim cyswllt â nhw, a
chysylltwch â nhw!

Byd-eang: Gweithredwch yn ymarferol fel eglwys neu grŵp o eglwysi i fod
yn gymdogion i bobl Burkina Faso.

DAY 3

“Who is my neighbour?” (Lk 10:29)

Lord, open our hearts to those we do not see

Additional scripture passages

Romans 13:8-10

Psalm 119:57-63

Commentary

The teacher of the law wanted to justify himself, hoping that the neighbour he is called to love is one of his own faith and people. This is a natural human instinct. When we invite people to our homes, they are quite often people who share our social status, our outlook on life and our values. There is a human instinct to prefer places of familiarity. This is also true of our Church communities. But Jesus takes the lawyer, and his wider audience, deeper into their own tradition by reminding them of the obligation to welcome and to love all, regardless of religion, culture or social status.

The Gospel teaches that loving those who are like ourselves is nothing special. Jesus steers us towards a much more radical version of what it means to be human. The parable illustrates in a very visible way what Christ expects from us – to open wide our hearts and walk in his way, loving others as

he loves us. In fact, Jesus answers the lawyer with another question: it is not “who is my neighbour?”, but “who was a neighbour to the man in need?”

Our times of insecurity and fear confront us with a reality where distrust and uncertainty come to the forefront of relationships. This is the challenge of the parable today: to whom am I a neighbour?

Reflection

The Lawyer's Tale

I love God's Law.

I dearly, dearly want to keep the Law.

It's the foundation of my life and my eternity.

But I want to know how, I want to do it right.

That's why I asked who it is that I should love as myself.

And he answered
with a tale about a strange
encounter,
an encounter of strangers.

And I will reflect
about the one who showed mercy.
And I bear the challenge
to be like that one,
to walk
in the outlaw's shadow.

Prayer

God of love,
who writes love in our hearts,
instil in us the courage to look
beyond ourselves
and see the neighbour in those
different from ourselves
and to be the unexpected neighbour,
that we may truly follow Jesus Christ
our brother and our friend,
who is Lord, for ever and ever.
Amen.

Questions

Personal: Why do you think the lawyer asked his first question?

Local: Who are the people who are excluded within your community and why?

Global: How can you, and your church or group of churches, be neighbours to people in other parts of the world with whom you have little or no contact?

Go and do

(see www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personal: Think of a person you have never really thought of as your neighbour. How can you be a neighbour to them in a practical way?

Local: Think of the church/congregation geographically nearest to your own with which you have little or no contact, and make contact!

Global: Take practical steps as a church or group of churches to be neighbours to the people of Burkina Faso.

Dyddiadau

Yn draddodiadol, cedwir yr Wythnos Weddi am Undeb Cristnogol o 18-25 Ionawr (wyth niwrnod Pedr a Phaul). Fodd bynnag, bydd rhai grwpiau yn dewis adegau eraill o'r flwyddyn, yn enwedig oddeutu'r Pentecost, sy'n wyl symbolaidd o safbwyt undod yr eglwys. Penderfynwch chi, gan gymryd sylw o ffactorau lleol. I ganiatáu eu defnyddio ar unrhyw adeg o'r flwyddyn, nodir y defnyddiau ar gyfer y Diwrnodau â'r rhifau 1-8.

Trefn y Gwasanaeth

Gallwch dynnu allan y drefn gwasanaeth yng nghanol y llyfryn a'i llungopio, os mynnwch. Neu gallwch lawrlwytho'r holl adnoddau oddi ar wefan Eglwysi Ynghyd ym Mhrydain ac Iwerddon, ac mae croeso i chi eu golygu a'u haddasu at ddefnydd lleol. Cydnabyddwch, os gwelwch yn dda, mai ffynhonnell y deunydd yw Eglwysi Ynghyd ym Mhrydain ac Iwerddon, adnoddau ar gyfer yr Wythnos Weddi am Undeb Cristnogol.

Wal Undod Cristnogol

Os gwelwch yn dda, ychwanegwch fanylion eich digwyddiadau a ffotograffau ohonynt ynghyd â 'ch gweddïau a'ch negeseuon o undod at y 'wal' undod Cristnogol ar www.weekofprayer.org drwy eu rhoi ar X (Twitter) gan ddefnyddio hashnod #wpcuwall. Bydd eich trydariadau yn ymddangos yn awtomatig (ar ôl oedi byr).

Cydnabyddiaeth am ffotograffau

Gellir atgynhyrchu llun y clawdd mewn cysylltiad â'r Wythnos Weddi am Undeb Cristnogol 2024 o gynnwys y gydnabyddiaeth briodol.

Llun y clawr ac ar dudalen 23: JESUS MAFA. The Good Samaritan, o Art in the Christian Tradition, prosiect dan nawdd Llyfrgell Ddiwinyddol Vanderbilt, Nashville, TN.

Patrymau ar dudalennau 23-46: gstudioImagen1 ar Freepik.

Tudalen 46 a chlawr cefn: AdobeStock.

Yr Wythnos Weddi am Undeb Cristnogol 2024

Trefn Addoliad

Order of Worship

⑩ Eglwysi Ynghyd ym Mhrydain ac Iwerddon

churches
together
IN BRITAIN AND IRELAND®

Gweddiodd Iesu ar i ni fod oll yn un. Mae Cristnogion yn dod ynghyd yn flynyddol i weddio y bydd hyn yn cael ei wireddu. Bob blwyddyn mae Cristnogion o ran wahanol o'r byd yn dewis thema ac yn cynnig gweddiau a myfyrdodau sy'n llefaru o'u cyd-destun. Eleni rhodd eglwysi Burkina Faso, gwlad yng Ngorllewin Affrica, yw deunydd ein gweddiau.

Dylai'r gwasanaeth hwn ddechrau gyda lluniaeth wrth i bobl gyrraedd, fel arwydd o groeso a chymdeithas.

Ymgynnnull a Rhannu Cariad Duw

(Gall hyn ddigwydd ar y cyd â rhannu lluniaeth)

Darllynydd Yn Burkina Faso, defnyddir calabash – gowrd wedi'i gerfio'n wag – i rannu dŵr â gwesteion sy'n cyrraedd yn flinedig o'u taith.

Caiff dŵr o'r calabash (neu jwg) ei dywallt i bowlen.

Mae hyn yn mynegi croeso, lletygarwch a chymdeithas. Ar ôl torri syched yr ymwelydd, gellir dechrau sgwrs, a mynegi diben yr ymweliad.

Wrth i ni gyrraedd, cawsom ein croesawu â lluniaeth ac yn awr wrth i ni ymroi i weddio, rydym yn parhau i rannu lletygarwch a chroeso.

Gwrandawn sut y croesawodd Abraham dri ymwelydd a darparu lluniaeth ar eu cyfer.

Jesus prayed that we may all be one. Christians gather annually to pray that this be realised. Each year Christians from a different part of the world choose a theme and offer prayers and reflections that speak from their context. This year the form of our prayers is the gift of the churches of the West African nation of Burkina Faso.

This service should begin with refreshments as people arrive as a symbol of welcome and fellowship.

Gathering and Sharing God's Love

(this may take place where refreshments are shared)

Reader In Burkina Faso, a calabash – a hollowed out gourd – is used to share water with guests who arrive tired from their journey.

Water from the calabash (or jug) is poured into a bowl.

It expresses welcome, hospitality and fellowship. After the visitor has been refreshed, conversation can begin, and the purpose of the visit can be expressed.

As we arrived we were welcomed with refreshments and now as we enter into prayer, we continue to share hospitality and welcome.

Let us hear how Abraham welcomed three visitors and provided for their refreshment.

Darleniad o'r Hen Destament

Genesis 18:1-8

Emyn neu Gân

(Yn ystod y canu, cludir y dŵr i'r fan lle digwydd yr addoliad, gyda'r gynulleidfa'n dilyn)

Gwahoddiad i Weddi

Arweinydd Daethom ynghyd i weddio am undod
gweladwy'r Eglwys.

Felly molwn Dduw, gan ddweud:

Cynulleidfa **Gogoniant i ti, Dad, oherwydd rwyt yn dy ddatgelu**
dy hun yn dy greadigaeth
ac yn galw ar bawb i fyw yn dy bresenoldeb.
Gogoniant i ti, Grist lesu,
otherwydd rwyt yn rhoi dy hun yn llwyr i bob un
ohonom ac yn ein gwahodd ninnau i wneud yr
un modd.
Gogoniant i ti, Ysbryd Glân,
otherwydd rwyt yn ein casglu ynghyd mewn cariad
ac undod.
Gogoniant i ti, Dduw cariad,
yn yr hwn y cawsom ein creu, ein hachub a'n
gwneud yn un.
Amen.

Old Testament Reading

Genesis 18:1-8

Hymn or Song

(during which the water is carried into the worship space, followed by the congregation)

Invitation to Pray

Leader   We are gathered to pray for the visible unity of the Church.

So let us praise God, saying:

Assembly   **Glory to you, Father, for you reveal yourself in your creation
and call all people to live in your presence.
Glory to you, Christ Jesus,
for you give yourself entirely to each one of us and
invite us to do the same.
Glory to you, Holy Spirit,
for you gather us together in love and unity.
Glory to you, God of love,
in whom we are created, redeemed and made one.
Amen.**

Litani Moliant a Diolchgarwch

Darllynydd Cyfeiriwn ein calonnau at Dduw mewn moliant:

Mawl a fo i ti, O Arglwydd, oherwydd rwyt ti wedi
tywallt dy gariad yn ein calonnau, fel na fyddwn
byth yn colli gobaith.

Cynulleidfa **Arglwydd, molwn di.**

Darllynydd Trwy dy gariad rwyt yn rhyddhau ein bywydau oddi
wrth ofn ac yn ymgeleddu ein calonnau dolurus a
chlwyfedig.

Cynulleidfa **Arglwydd, molwn di.**

Darllynydd Am bawb sy'n hau hadau tosturi a chariad tuag at eu
cymdogion ledled y byd.

Cynulleidfa **Arglwydd, molwn di.**

Darllynydd Dduw tragicydol, diolchwn i ti am rodd lesu dy Fab,
Gwaredwyr yr holl greadigaeth.

Cynulleidfa **Arglwydd, diolchwn i ti.**

Darllynydd Am y gras sy'n adnewyddu ac am flodeuo ffydd,
gobaith a chariad.

Cynulleidfa **Arglwydd, diolchwn i ti.**

Darllynydd Am y ffydd a dderbyniasom oddi wrth yr apostolion,
am weddi lesu am undod ac am rodd Newyddion
Da iachawdwriaeth.

Litany of Praise and Thanksgiving

Reader Let us turn our hearts to God in praise:

Praise to you Lord for you have poured out
your love into our hearts so that we never lose hope.

Assembly **Lord, we praise you.**

Reader By your love you free our lives from fear and dress our
wounded and injured hearts.

Assembly **Lord, we praise you.**

Reader For all who sow seeds of compassion and love for their
neighbours around the world.

Assembly **Lord, we praise you.**

Reader Eternal God, we thank you for the gift of Jesus your
Son, the Redeemer of all creation.

Assembly **Lord, we thank you.**

Reader For the grace that renews and the blossoming of faith,
hope and love.

Assembly **Lord, we thank you.**

Reader For the faith we received from the apostles, for Jesus'
prayer for unity and for the gift of the Good News
of salvation.

Cynulleidfa Arglwydd, diolchwn i ti.

Darllenyydd Dduw grasol, am haelioni dy gariad tuag at bawb, cariad mor berffaith, cariad sydd y tu hwnt i'n dealltwriaeth.

Cynulleidfa Arglwydd, ymhyfrydwn ynot.

Darllenyydd Am anfon dy Fab, Iesu Grist, i'r byd.

Cynulleidfa Arglwydd, ymhyfrydwn ynot.

Darllenyydd Am barhau i lenwi ein bywydau â'th gariad drwy'r Ysbryd Glân.

Cynulleidfa Arglwydd, ymhyfrydwn ynot.

Emyn o Fawl

Gweddiau Cyffes

Arweinydd Deuwn ger dy fron, o Dduw, i gyffesu ein pechodau:

Darllenyydd Trwy geisio hapusrwydd heb Dduw ac anwybyddu'r gorchymyn i garu, rydym wedi troi oddi wrth ein cymydog. Mae ein hunanoldeb a'n hawydd i feddu a rheoli yn ein gwahanu oddi wrth Dduw.

Tawelwch

Darllenyydd Dduw trugarog:

Assembly **Lord, we thank you.**

Reader Gracious God, for the generosity of your love for all people, a love so perfect, it is beyond our comprehension.

Assembly **Lord, we adore you.**

Reader For sending your Son, Jesus Christ, into the world.

Assembly **Lord, we adore you.**

Reader For continuing to fill our lives with your love through the Holy Spirit.

Assembly **Lord, we adore you.**

Hymn of Praise

Prayers of Confession

Leader We come before you, O God, to confess our sins:

Reader By seeking happiness without God and ignoring the command to love, we have turned from our neighbour. Our selfishness and desire to possess and control separate us from God.

Silence

Reader Merciful God:

Cynulleidfa **maddau i ni a'n hiachau.**

Darllenyydd Pan fyddwn yn anwybyddu dynoliaeth pobl eraill ac yn adeiladu muriau sy'n gwahanu, byddwn yn hau hadau casineb a thrais, gan ymwrthod â gorchymyn yr Arglywydd i garu.

Tawelwch

Darllenyydd Dduw trugarog:

Cynulleidfa **maddau i ni a'n hiachau.**

Darllenyydd Pan fydd ein diffyg tosturi yn caledu ein calonnau, ni fyddwn bellach yn gweld lesu yn y rhai sy'n wahanol i ninnau.

Tawelwch

Darllenyydd Dduw trugarog:

Cynulleidfa **maddau i ni a'n hiachau.**

Darllenyydd Pan na fyddwn yn agor ein calonnau a'n meddyliau i gariad diderfyn a diamod Duw, daw'r byd dan gysgod hunanoldeb, traus a dihidrwydd.

Tawelwch

Darllenyydd Dduw trugarog:

Cynulleidfa **maddau i ni a'n hiachau.**

Arweinydd Dduw a Thad ein Harglwydd lesu Grist, trugarha wrthym, maddau i ni ein pechodau a thrawsffurfia ni trwy dy Ysbryd Glân.

Assembly **forgive and heal us.**

Reader When we disregard the humanity of others and build walls of division, we sow seeds of hatred and violence, abandoning the Lord's command to love.

Silence

Reader Merciful God:

Assembly **forgive and heal us.**

Reader When our lack of compassion hardens our hearts, we no longer see Jesus in those different from ourselves.

Silence

Reader Merciful God:

Assembly **forgive and heal us.**

Reader When we fail to open our hearts and minds to God's infinite and unconditional love, the world is darkened by selfishness, violence, and indifference.

Silence

Reader Merciful God:

Assembly **forgive and heal us.**

Leader God and Father of our Lord Jesus Christ have mercy on us, forgive us our sins and transform us by your Holy Spirit.

Cynulleidfa Dduw Sanctaidd! Sanctaidd a Chadarn! Sanctaidd ac Anfeidrol, trugarha wrthym!

Dduw Sanctaidd! Sanctaidd a Chadarn! Sanctaidd ac Anfeidrol, trugarha wrthym!

Dduw Sanctaidd! Sanctaidd a Chadarn! Sanctaidd ac Anfeidrol, trugarha wrthym!

Salm ymatebol

Salm 138

Darllenyydd Clodforaf di â'm holl galon,
canaf fawl i ti yng ngŵydd duwiau.
Ymgrymaf tuag at dy deml sanctaidd,
a chlodforaf dy enw am dy gariad a'th ffyddlondeb,
oherwydd dyrchafaist dy enw a'th air uwchlaw popeth.

Cynulleidfa Pan elwais arnat, atebaist fi.

Darllenyydd Pan elwais arnat, atebaist fi,
a chynyddaist fy nerth yn of.
Bydded i holl frenhinoedd y ddaear dy glodfori,
O Arglywydd,
am iddynt glywed geiriau dy enau.

Cynulleidfa Pan elwais arnat, atebaist fi.

Darllenyydd Bydded iddynt ganu am ffyrdd yr Arglywydd,

Assembly   **Holy God! Holy and Strong! Holy and Immortal,
have mercy on us!**

**Holy God! Holy and Strong! Holy and Immortal,
have mercy on us!**

**Holy God! Holy and Strong! Holy and Immortal,
have mercy on us!**

Responsorial Psalm

Psalm 138

Reader   I give you thanks, O Lord, with my whole heart;
before the gods I sing your praise;
I bow down towards your holy temple
and give thanks to your name for your steadfast love
    and your faithfulness;
for you have exalted your name and your word
    above everything.

Assembly   **On the day I called, you answered me.**

Reader   On the day I called, you answered me;
you increased my strength of soul.
All the kings of the earth shall praise you, O Lord,
for they have heard the words of your mouth.

Assembly   **On the day I called, you answered me.**

Reader   They shall sing of the ways of the Lord,

oherwydd mawr yw gogoniant yr Arglwydd.
Er bod yr Arglwydd yn uchel, fe gymer sylw o'r isel,
ac fe ddarostwng y balch o bell.

Cynulleidfa **Pan elwais arnat, atebaist fi.**

Darllenyydd Er imi fynd trwy ganol cyfyngder, adfywiaist fi;
estynnaist dy law yn erbyn llid fy ngelynion,
a gwaredaist fi â'th ddeheulaw.
Bydd yr Arglwydd yn gweithredu ar fy rhan.
O Arglwydd, y mae dy gariad hyd byth;
paid â gadael gwaith dy ddwylo.

Cynulleidfa **Pan elwais arnat, atebaist fi.**

Darllenyydd Gogoniant i'r Tad ac i'r Mab ac i'r Ysbryd Glân,

Cynulleidfa **fel yr oedd yn y dechrau, y mae yn awr
ac y bydd yn wastad, yn oes oesoedd. Amen.**

Gall bonllef ragflaenu darllen yr Efengyl

Darleniad o'r Efengyl

Luc 10:25-37

Emyn

for great is the glory of the Lord.
For though the Lord is high, he regards the lowly;
but the haughty he perceives from far away.

Assembly **On the day I called, you answered me.**

Reader Though I walk in the midst of trouble,
you preserve me against the wrath of my enemies;
you stretch out your hand,
and your right hand delivers me.
The Lord will fulfil his purpose for me;
your steadfast love, O Lord, endures for ever.
Do not forsake the work of your hands.

Assembly **On the day I called, you answered me.**

Reader Glory be to the Father and to the Son and to the
Holy Spirit;

Assembly **As it was in the beginning, is now,
and ever shall be, world without end. Amen.**

The reading of the Gospel may be preceded by an acclamation

Gospel Reading

Luke 10:25-37

Hymn

Go and do likewise

Pregeth / Homili

Gydag ennyd o dawelwch neu emyn i ddilyn.

Dathlu cariad

(adnodau o 1 Corinthiaid 13)

Darllenir yn antiffoniaidd, gyda hanner y gynulleidfa i ddarllen rhan gyntaf pob adnod a'r hanner arall i ddarllen yr ail ran.

- I Os llefaraf â thafodau meidrolion ac angylion,
a heb fod gennyf gariad, efydd swnllyd ydwyf,
neu symbol aflafar.
- II Ac os oes gennyf ddawn proffwydo, ac os wyf yn
gwybod y dirgelion i gyd, a phob gwybodaeth,
ac os oes gennyf gymaint o ffydd nes gallu symud
mynyddoedd, a heb fod gennyf gariad, nid wyf ddim.
- I Ac os rhof fy holl feddiannau i borthi eraill,
ac os rhof fy nghorff yn aberth, a hynny er mwyn
ymffrostio, a heb fod gennyf gariad, ni wna hyn ddim
lles imi.
- II Y mae cariad yn amyneddgasgar; y mae cariad yn
gymwynasgar;
nid yw cariad yn configennu, nid yw'n ymffrostio, nid
yw'n ymchwyyddo.
- I Nid yw'n gwneud dim sy'n anweddus, nid yw'n ceisio
ei ddibenion ei hun, nid yw'n gwyltio, nid yw'n cadw
cyfrif o gam.
- II Nid yw'n cael llawenydd mewn anghyfiawnder, ond y
mae'n cydlawenhau â'r gwirionedd.

Sermon / Homily

Followed by a moment of silence or a hymn.

Affirmation of Love

(verses from 1 Corinthians 13)

Read antiphonally, with one half of the congregation reading the first part of each stanza and the other half reading the second.

- I   If I speak in the tongues of mortals and of angels, but do not have love, I am a noisy gong or a clangling cymbal.
- II   And if I have prophetic powers, and understand all mysteries and all knowledge, and if I have all faith, so as to remove mountains, but do not have love,
I am nothing.
- I   If I give away all my possessions,
and if I hand over my body so that I may boast, but do not have love, I gain nothing.
- II   Love is patient; love is kind; love is not envious or boastful or arrogant or rude.
- I   It does not insist on its own way; it is not irritable or resentful;
- II   It does not rejoice in wrongdoing, but rejoices in the truth.

- I Y mae'n goddef i'r eithaf, yn credu i'r eithaf, yn gobeithio i'r eithaf, yn dal ati i'r eithaf.
  - II Nid yw cariad yn darfod byth. Ond proffwydoliaethau, fe'u diddymir hwy; a thafadau, bydd taw arnynt hwy; a gwybodaeth, fe'i diddymir hithau.
  - I Oherwydd anghyflawn yw ein gwybod ni, ac anghyflawn ein proffwydo ni. Ond pan ddaw'r hyn sy'n gyflawn, fe ddiddymir yr hyn sy'n anghyflawn.
  - II Mewn gair, y mae ffydd, gobaith, cariad, y tri hyn, yn aros.
- PAWB**   **A'r mwyaf o'r rhain yw cariad.**

Emyn

Gellir hefyd dderbyn y casgliad ar yr adeg hon.

Ymbiliau

- Arweinydd** Cawsom ein galw i garu Duw a'n cymydog fel ni ein hunain. Wrth i ni adnewyddu ein hymrwymiad i'r alwad hon, bydded i gariad gryfhau ein hundod fel Cristnogion.
- Darllenyydd** Dduw'r cariad diderfyn, gweddïwn y bydd pawb yn dod i adnabod dy drugaredd di-ben-draw a'th gariad anfeidrol.
- Cynulleidfa** **Llenwa ni a'th gariad. Gwna ni'n un ynot ti.**

- I It bears all things, believes all things, hopes all things, endures all things.
  - II Love never ends. But as for prophecies, they will come to an end; as for tongues, they will cease; as for knowledge, it will come to an end.
-
- I For we know only in part, and we prophesy only in part; but when the complete comes, the partial will come to an end.
  - II And now faith, hope, and love abide, these three;
- ALL**   **And the greatest of these is love.**

Hymn

This moment can also be used as an opportunity to gather the offering.

Prayers of Intercession

- Leader**   We have been called to love God and our neighbour as ourselves. As we renew our commitment to this calling, may love strengthen our unity as Christians.
- Reader**   God of boundless love, we pray that all people may come to know your unlimited mercy and your infinite love.
- Assembly**   **Fill us with your love. Make us one in you.**

- Darllynydd** Dduw, ein bugail, rydym ni sydd ar wasgar, yn deisyf arnat ein casglu i mewn i un gorlan.
- Cynulleidfa** **Llenwa ni a’th gariad. Gwna ni’n un ynot ti.**
- Darllynydd** Dduw cenhadaeth, bywiocá ni drwy dy Ysbryd, a’n hanfon eto i fod yn oleuni’r byd a halen y ddaear.
- Cynulleidfa** **Llenwa ni a’th gariad. Gwna ni’n un ynot ti.**
- Darllynydd** Dduw ein taith, yn ein gwendid a’n hofn rydym yn aml yn mynd heibio o’r ochr arall. Rho i ni ras i fentro cofleidio’r dieithrym mewn angen, gan ofalu am glwyfau corff, meddwl ac ysbryd.
- Cynulleidfa** **Llenwa ni a’th gariad. Gwna ni’n un ynot ti.**
- Darllynydd** Dduw cymundeb, gweddïwn am yr ewyllys i weithio gyda’n gilydd er dy ogoniant gan ledaenu Newyddion Da iachawdwriaeth ar gyfer pawb.
- Cynulleidfa** **Llenwa ni a’th gariad. Gwna ni’n un ynot ti.**

Gweddi’r Arglwydd

- Arweinydd** Unwn ein gweddïau â gweddi lesu, yr hwn a’n dysgodd, pan weddïom, i ddweud
- Cynulleidfa** **Ein Tad... (yn ôl yr arfer yn lleol)**

- Reader** God, our shepherd, we who are scattered ask you to gather us into one fold.
- Assembly** **Fill us with your love. Make us one in you.**
- Reader** God of mission, enliven us by your Spirit and send us again to be the light of the world and the salt of the earth.
- Assembly** **Fill us with your love. Make us one in you.**
- Reader** God of our journey, in our weakness and fear we often pass by on the other side. Grant us grace to risk embracing the stranger in need, tending their wounds of body, mind and spirit.
- Assembly** **Fill us with your love. Make us one in you.**
- Reader** God of communion, we pray that we may work together for your greater glory and spread the Good News of salvation for all.
- Assembly** **Fill us with your love. Make us one in you.**

The Lord's Prayer

- Leader** We join our prayers to that of Jesus, who taught us when we pray to say
- Assembly** **Our Father... (according to local custom)**

Emyn

Gweddi i Gloi

(o weddi feunyddiol am Undod Cristnogol Cymuned Chemin Neuf)

Cynulleidfa Arglwydd Iesu, a weddiodd y byddai pawb yn un,
gweddïwn arnat ti am undod yr holl Gristnogion,
yn ôl dy ewyllys, yn dy ffyrdd di.
Bydded i'th Ysbryd ein galluogi i adnabod y
dioddefaint a achosir gan raniad,
i weld ein pechod ac i obeithio y tu hwnt i bob
gobaith. Amen

Yr Anfon Allan a'r Fendith

(yn ystod hyn gellir codi'r bowlen o ddŵr neu dynnu sylw ati mewn
rhyw ffordd arall)

Arweinydd Rydych wedi'ch adnewyddu gan ddŵr y bywyd,
wedi'ch uno yng Nghrist ac wedi'ch bywiocáu gan
yr Ysbryd Glân: ewch allan i garu Duw, a'ch
cymydog fel chi eich hun.
A bendith Duw Hollalluog, y Tad, y Mab, a'r Ysbryd
Glân, a fo yn eich plith ac a drigo gyda chi
yn wastad.

Cynulleidfa Amen! Diolch a fo i Dduw!

Emyn

Hymn

Closing Prayer

(from the Daily Prayer for Christian Unity of the Chemin Neuf Community)

Assembly Lord Jesus, who prayed that all might be one, we pray to you for the unity of all Christians, according to your will, according to your means. May your Spirit enable us to experience the suffering caused by division, to see our sin and to hope beyond all hope. Amen.

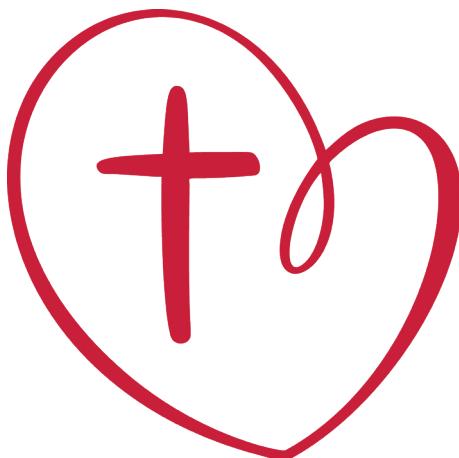
Sending and Blessing

(during which the bowl of water may be lifted up or referenced in some way)

Leader You have been refreshed by the water of life, united in Christ and enlivened by the Holy Spirit: go forth to love God, and your neighbour as yourself. And the blessing of God almighty, the Father, the Son and the Holy Spirit, be upon you and remain with you always.

Assembly Amen! Thanks be to God!

Hymn

Daw'r dyfyniadau Ysgrythuol o'r Beibl Cymraeg Newydd, Argraffiad Diwygiedig, Hawlfraint © 2004 gan Gymdeithas y Beibl. Defnyddiwyd gyda chaniatâd Cymdeithas y Beibl. Cedwir pob hawl ledled y byd.

Cydnabyddiaeth am ffotograffau:

Llun y clwr: JESUS MAFA. The Good Samaritan, o Art in the Christian Tradition, prosiect dan nawdd Llyfrgell Ddiwinyddol Vanderbilt, Nashville, TN.

Patrymau cefndir: gstudioImagen1 ar Freepik.

Calon a Chroes: AdobeStock.

Bible verses from the New Revised Standard Version Bible: Anglicized Edition, copyright 1989, 1995, Division of Christian Education of the National Council of the Churches of Christ in the United States of America. Used by permission.

All rights reserved.

Photo credits:

Cover image: JESUS MAFA. The Good Samaritan, from Art in the Christian Tradition, a project of the Vanderbilt Divinity Library, Nashville, TN.

Textures: gstudioImagen1 on Freepik.

Heart and Cross: AdobeStock.

Dates

The Week of Prayer for Christian Unity is traditionally observed from 18th to 25th January (the octave of St Peter and St Paul). However, some groups choose other times of the year, particularly around Pentecost which is a symbolic date for the unity of the Church. Do make your own decision, taking local factors into account. To allow for use at any time in the year, the Days material uses the notation 1-8.

Order of service

The order of service in the centre of the pamphlet can be pulled out and photocopied if you wish. Alternatively, all resources can be downloaded from the CTBI website and you are welcome to further edit or adapt them for local use. Please acknowledge the source of material as Churches Together in Britain and Ireland, Week of Prayer for Christian Unity resources.

Christian unity wall

Please add details and photos of your events, prayers and messages of unity to the Christian unity ‘wall’ at weekofprayer.org by posting to X (Twitter) using the #wpcuwall hashtag. Posts appear automatically (after a slight delay).

Photo credits

The cover image is free to reproduce for use with the Week of Prayer for Christian Unity 2024 with the appropriate acknowledgement.

Cover photo and p23: JESUS MAFA. The Good Samaritan, from Art in the Christian Tradition, a project of the Vanderbilt Divinity Library, Nashville, TN.

Textures pp23-46: gstudioImagen1 on Freepik.

P46 and Back cover: AdobeStock.

DIWRNOD 4

Pan welodd ef, aeth heibio o'r ochr arall. (Luc 10:31)

**Na fydded i ni byth gerdded heibio'r rhai sydd
mewn angen.**

Darlleniedau ychwanegol o'r Beibl

Eseia 58:4-8a

Salm 34:15-22

Sylwadau

Efallai fod gan yr offeiriad a'r Lefiad a gerddodd heibio yr ochr arall resymau crefyddol dros beidio â chynorthwyo. Mae dechrau'r testun ar gyfer yr Wythnos Weddi yn dweud wrthym sut roedd athro'r Gyfraith eisiau cyflawnhau ei hun. Byddai'r offeiriad a'r Lefiad yn y ddameg wedi teimlo bod cyflawnhad i'w hymddygiad. Ac eto ar sawl achlysur, mae Iesu'n beirniadu arweinwyr crefyddol am osod rheolau crefydd o flaen y rhwymedigaeth bob amser i wneud daioni.

Mae'r proffwyd Eseia yn rhoi'r un anogaeth i ni ym mhennod 58: mae'n well gwneud daioni yn hytrach na dim ond edrych yn dda. Fel Cristnogion, pa mor bell ydyn ni'n barod i fynd y tu hwnt i gonfensiynau da? Weithiau gall y confensiynau ymddangosiadol ddibwys hyn ddod yn hollbwysis, gan dynnu ein sylw oddi wrth yr hyn sydd wir o bwys. Fe barlysodd pandemig Covid-19 ein diwylliannau eglwysig arferol difeddwel a thanseilio ein trefniadau arferol. Ond mae'n

debyg bod llawer ohonom, os ydym yn onest, wedi dychwelyd i'r arferion hynny.

Yn y ddameg hon mae Iesu yn ein herio nid yn unig i wneud daioni, ond hefyd i ehangu ein gweledigaeth. Nid ydym yn dysgu beth sy'n dda ac yn sanctaidd yn unig oddi wrth y rhai sy'n rhannu ein hagweddau athrawiaethol neu grefyddol, ond yn aml oddi wrth y rhai sy'n wahanol i ni. Mae cariad a goleuni i'w gweld yn ein gelyn hefyd. Yn aml y sawl na ddisgwylwn yw'r Samariad Trugarog. Pan fyddwn yn agor ein llygaid i weld y modd y datguddir cariad Duw gan ein cyd-Gristnogion, fe gawn ein tynnu'n agosach atynt ac o'r herwydd cawn ein tynnu i undod dyfnach â nhw.

Myfyrdod

I lawr y ffordd honno
ar yr ochr draw
byddwch yn canfod llaid cysegredig
ffosydd sanctaidd
Ile mae golau wedi ei ymgawnawdoli
wedi'i ymgorffori yn ein gelynion

fel rhodd a gyflwynir
yn gudd mewn blwch.
O'i agor, canfyddwn ein cymydog.

Gweddi

Arglywydd Iesu Grist,
na fydded i'n llygaid edrych i ffwrdd,
ond bod yn llydan agored i'r byd
o'n cwmpas.
Wrth i ni deithio drwy fywyd,
bydded i ni oedi ac estyn dwylo, gan
ymgeleddu'r clwyfedig,
ac wrth wneud hynny brofi dy
bresenoldeb dithau ynddynt.
Rho i ni ymrwymiad o'r newydd i
deithio gyda thithau tuag at
undod. Amen.

Cwestiynau

Personol: Beth sy'n eich llesteirio
rhag gwneud daioni?

Lleol: Pwy yw'r bobl sy'n ymddwyn
fel y Samariad Trugarog yn eich
cymuned?

Byd-eang: Sut allech chi ehangu
eich gweledigaeth o fod yn gymydog
da yn y cyd-destun byd eang?

Ewch a Gnewch

(www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personol: Meddyliwch am eich cylch eich hun o berthnasoedd a'u
daearyddiaeth. Dewiswch gerdded heddiw trwy ardal arall o'r dref. Beth
ydych chi'n ei weld a phwy ydych chi'n sylwi arnynt?

Lleol: Chwiliwch am brosiect mewn cymuned leol yn eich ardal sy'n
cefngi pobl na chânt eu gweld yn aml. Ystyriwch ym mha ffurdd y gallwch
chi gynorthwyo gyda'r gwaith a'i hybu.

Byd-eang: Neilltuwch amser i ymchwilio i'r gwrthdaro yn Burkina Faso a'r
heriau sy'n wynebu'r Eglwys yno.

DAY 4

When he saw him, he passed by on the other side. (Lk 10:31)

May we never turn away from those in need

Additional scripture passages

Isaiah 58:4-8a

Psalm 34:15-22

Commentary

The priest and Levite who walked by on the other side may have had religious reasons for not helping. The beginning of the text for the Week of Prayer tells us how the teacher of the law wanted to justify himself. The priest and the Levite in the parable would have felt justified in what they had done. Yet on many occasions, Jesus is critical of religious leadership for placing the rules of religion ahead of the obligation always to do good.

The prophet Isaiah gives us this same encouragement in chapter 58; it is better to do good than just to look good. As Christians, how far are we prepared to go beyond good conventions? Sometimes these seemingly trivial conventions can become dominant, distracting us from what really matters. The Covid-19 pandemic interrupted our ecclesial and culturally conditioned short-sightedness, pulling the rug

from under our routines. But many of us, if we're honest, may have returned to those routines.

This parable of Jesus not only challenges us to do good, but also to widen our vision. We do not learn what is good and holy only from those who share our confessional or religious worldview, but often from those who are different from us. Light and love are embodied in our enemy too. The Good Samaritan is often the one we do not expect. When we open our eyes to see how God's love is revealed by our fellow Christians, we are drawn closer to them and so are drawn into deeper union with them.

Reflection

Down that road
on the other side
you'll find sacred dirt
holy ditches
where light is incarnate

embodied in our enemies
like a gift presented
blinded to what's inside
unwrapped, we find our neighbour.

Prayer

Lord Jesus Christ,
may our eyes not look away,
but be wide open to the world
around us.
As we travel through life,
may we stop and reach out,
bind up the wounded
and in so doing experience your
presence in them.
Give us a renewed commitment
to journey with you towards unity.
Amen.

Questions

Personal: What gets in the way of you doing good?

Local: Who are the people who behave like the Good Samaritan in your community?

Global: How can you widen your vision of being a good neighbour globally?

Go and do

(see www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personal: Reflect on your own circle of relationships and their geography. Choose today to walk through another part of town. What do you see and who do you notice?

Local: Seek out a project in a local community near you that supports people often not seen. Look for ways in which you can support and encourage their work.

Global: Take some time to research the conflict in Burkina Faso and the challenges facing the Church there.

DIWRNOD 5

Aeth ato a rhwymo ei glwyfau, gan arllwys olew a gwin arnynt.
(Luc 10:34)

Arglydd, cynorthwya ni i weld y clwyfau a chanfod gobaith.

Darlleniedau ychwanegol o'r Beibl

Joel 2:23-27

Salm 104:14-15, 27-30

Sylwadau

Gwnaeth y Samariad Trugarog yr hyn a allai o'i adnoddau ei hun: tywalltodd olew a gwin, a rhwymo clwyfau'r dyn a'i osod ar ei anifail ei hun. Aeth y Samariad ymhellach fyf drwy addo talu am ofal y clwyfedig. Pan fyddwn yn gweld y byd drwy lygaid y Samariad, gall pob sefyllfa fod yn gyfle i gynorthwyo'r rhai sydd mewn angen. Dyma lle mae cariad yn amlygu ei hun. Mae esiampl y Samariad Trugarog yn ein cymhell i ofyn i'n hunain sut rydym i ymateb i'n cymydog. Rhoddodd yntau win ac olew, gan adfer y dyn a rhoi gobaith iddo. Beth allwn ni ei roi, fel y gallwn ni gyfrannu at waith Duw yn iacháu byd sydd wedi torri?

Daw natur doredig y byd yn amlwg mewn ansicrwydd, ofn, drwgdybiaeth a rhaniadau. Er cywilydd, mae'r rhaniadau hyn hefyd yn bodoli rhwng Cristnogion. Er ein bod yn ceisio iachâd, cymod a chysur mewn sacramentau neu ddefodau eraill (gan ddefnyddio olew a gwin yn aml), rydym yn

parhau i ymddwyn mewn ffyrdd sy'n achosi rhaniadau rhymgom, gan glwyfo Corff Crist. Mae iachau rhaniadau rhwng Cristnogion yn hyrwyddo iachâd y cenhedloedd.

Wrth geisio iachâd, mae'n rhaid i ni gydnabod mor fregus ydyn ninnau ein hunain— sut y bydd eraill yn gwybod sut i ddilyn llwybr iachâd os nad ydym ninnau'n fodlon cydnabod ein clwyfau ni? Sut ydyn ni i ysgogi ymddygiad mor ddewr, gan gydnabod bod yna gost iddo?

Myfyrdod

Disgynnodd y bara'n doredig, briwsion yn gollwng o'r bwrdd a'u sathru dan draed.

Y gwin yn gwaedu drwy'r lliain lle gorlifodd y cwpanau. Mae ôl-flas y straeon a rannwyd yn sychu yn y geg.

Marciau annileadwy, tystiolaeth o'r lle buom yn cydeistedd dro, ond beth wedyn?

Mae eraill angen eu siâr –
gwin i lonni'r galon,
olew i eneinio er iachau,
bara i nerthu.

Mae angen i ni ailosod ein byrddau,
dod o hyd i sedd anghyfarwydd,
a phan beidia'r gerddoriaeth
faint fydd y bil?

Gweddi

Dduw graslon,
ti, ffynhonnell pob cariad a daioni:
galluoga ni i adnabod anghenion ein
cymydog.
Cynorthwya ni i fod yn onest
ynghylch ein hangen am iachâd.
Newidia ni fel y gallwn garu pawb.
Cynorthwya ni i oresgyn rhwystrau
rhaniad,
fel y gallwn adeiladu byd heddychlon
er lles pawb.

Cwestiynau

Personol: Pa glwyfau ydych chi'n
eu gweld?

Lleol: Ble ydych chi'n gweld
arwyddion gobaith yn eich
cymuned?

Byd-eang: Beth allwn ni ei roi, fel
y gallwn ninnau gyfrannu at waith
Dyw yn iachau byd sydd
wedi torri?

Diolch i ti am dy waith yn
adnewyddu'r greadigaeth
ac am ein harwain at ddyfodol sy'n
llawn gobaith.
Ti wyt Arglwydd y cyfan, ddoe,
heddiw ac am byth. Amen.

Ewch a Gnewch

(www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personol: Pa fannau lle mae gwahaniaethau neu densiynau yn
eich cymunedau y gallech yn ymarferol geisio eu deall yn ddyfnach?
Dechreuwch drafodaeth dosturiol a haelionus â phobl eraill am hynny.

Lleol: Pa grwpiau sydd eisoes yn bodoli yn eich ardal sy'n gweithredu'n
ymarferol i iachau mewn rhyw ffordd? Ceisiwch ffyrdd effeithiol o
ymgysylltu â nhw.

Byd-eang: Neilltwch amser fel grŵp eglwysig i ofalu am y ddaear ac i
gyfrannu tuag at iachau byd sydd wedi torri ("yr wyt yn adnewyddu wyneb
y ddaear" Salm 104:30). Wrth i chi wneud hyn, ystyriwch effaith eich ffordd
o fyw ar rannau eraill o'r byd.

DAY 5

He went to him and bandaged his wounds, having poured oil and wine on them. (Lk 10:34)

Lord, help us see the wounds and find hope

Additional scripture passages

Joel 2:23-27

Psalm 104:14-15, 27-30

Commentary

The Good Samaritan did what he could out of his own resources: he poured oil and wine and bandaged the man's wounds and put him on his own animal. The Samaritan went further still by promising to pay for the man's care. When we see the world through the Samaritan's eyes, every situation can be an opportunity to help those in need. This is where love manifests itself. The example of the Good Samaritan motivates us to ask ourselves how to respond to our neighbour. He gave wine and oil, restoring the man and giving him hope. What can we give, so that we can be a part of God's work of healing a broken world?

This brokenness shows itself in our world through insecurity, fear, distrust and division. Shamefully, these divisions also exist between Christians. Though we celebrate sacraments or other rituals of healing, reconciliation and

consolation (often using oil and wine), we persist in behaviours that cause division, wounding the Body of Christ. The healing of our Christian divisions promotes the healing of the nations.

In this process of healing, we have to recognise our own vulnerability – how will others know how to engage in a journey of healing if we are unwilling to bare our wounds? How do we empower such courageous behaviour, recognising there is a cost?

Reflection

The bread lies broken
crumbs spilled from the table
trampled underfoot.
Wine stains bled through linen
where cups overflowed.
The lingering taste of stories shared
grows stale in the mouth.

Indelible marks,
evidence of where we sat together
for a time,
but what now?

Others need their share –
wine to gladden soul
oil to anoint and heal
bread to strengthen.

We need to reset our tables
to find an unfamiliar seat,
and when the music stops
what will it have cost?

Prayer

Gracious God,
You who are the source of all love
and goodness:
enable us to recognise the needs of
our neighbour.
Help us to be honest about our need
for healing.

Change us, so that we can love all.
Help us to overcome the obstacles
of division,
that we might build a world of peace
for the common good.
Thank you for your renewing work
in creation
and for leading us to a future which
is full of hope:
you who are Lord of all, yesterday,
today and forever. Amen.

Questions

Personal: What wounds do you see?

Local: Where are you recognising signs of hope in your community?

Global: What can we give, so that we can be part of God's work of healing a broken world?

Go and do

(see www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personal: What areas of difference or tension in your communities might you meaningfully seek deeper understanding around? Begin a compassionate and generous conversation with some others about this.

Local: What groups already exist in your area that are actively involved in healing in some way? Explore meaningful ways of engaging with them.

Global: Take time as a church group to tend to the earth and be part of healing a broken world ("renew the face of the ground" Ps: 104). As you do this consider the impact of your lifestyle on other parts of the world.

DIWRNOD 6

Gosododd ef ar ei anifail ei hun, a'i arwain i lety, a gofalu amdano.
(Luc 10:34)

Arglywydd, gwna'n heglwysi'n 'letyau' sy'n croesawu'r rhai sydd mewn angen.

Darlleniedau ychwanegol o'r Beibl

Genesis 18:4-5

Salm 5:11-12

Sylwadau

Gofalwyd am y dyn a syrthiodd i blith lladron gan Samariad. Wynebodd y Samariad ei ofn a'i ragfarn ei hun a chamu'r tu hwnt iddo. Gwelodd ddiethrynn mewn angen ac aeth ag ef i lety. "Trannoeth tynnodd ddau ddarn arian allan a'u rhoi i'r gwesteiwr, gan ddweud, 'Gofala amdano. Os byddi wedi gwario rhywbeth dros ben, fe dalaf fi yn ôl iti pan ddychwelaf.'" (Luc 10:35)

Mewn unrhyw gymdeithas ddynol, mae lletygarwch a chydsefyll yn hanfodol. Mae hynny'n gofyn croesawu dieithriaid, ymfudwyr a phawb sy'n ddigartref. Gall lletygarwch o'r fath olygu aberth, ond mae'n dystiolaeth bwysig i'r Efengyl, yn enwedig mewn cyd-destunau lle mae amrywiaeth grefyddol a diwylliannol. Wrth wynebu ansicrwydd, amheuaeth ac weithiau trais, byddwn yn tueddu i ddrwgdybio ein cymdogion a bydd cynnig a derbyn lletygarwch yn dod yn anoddach.

Mae croesawu'r 'rhywun arall', a derbyn croeso yn ein tro, wrth wraidd deialog a gweithredu eciwmenaidd. Mae Cristnogion yn cael eu herio i droi ein heglwysi'n lletyau, mannau agored a chroesawgar lle gall ein cymdogion ganfod Crist. Mae lletygarwch o'r fath yn arwydd o'r cariad sydd gan ein heglwysi tuag at ei gilydd ac at bawb.

Pan fyddwn ninnau, ddilynwyr Crist, yn camu'r tu hwnt i'n traddodiadau ac yn dewis cynnig lletygarwch eciwmenaidd, rydyn ni'n peidio â bod yn ddiethriaid ac yn dechrau bod yn gymdogion da.

Myfyrdod

Beth sy'n fy rhwystro rhag gweithredu?

Beth sy'n rhoi taw ar ein hundod? Glynu wrth yr hyn sy'n gyfarwydd, wedi'n parlysu gan ofn newid, gwrthodiad a beirniadaeth.

Neu weithiau dim ond diffyg amser.

Cyflawnhau dewis cerdded heibio,
gan hepgor trysor.

Lle mae Crist yn wyneb y llall?
Yn fy achub, fy nghroesawu ac
yn fy nerbyn.
Yn ymuno â mi mewn gweddi,
addoli a thystio.
Yn fy ngweld i wrth i mi edrych ym
myw llygaid y rhai sydd
mewn angen.
Yr em annisgwyl sy'n adlewyrchu
rhywbedd o wyneb Duw.

Cwestiynau

Personol: Pryd ydych chi wedi
gweld Crist mewn rhywun nad oedd
yn debyg i chi?

Lleol: A oes eglwysi neu fannau
eraill sy'n gweithredu fel 'llety' yn
eich ardal chi?

Byd-eang: A yw eich gwlad yn
croesawu rhai sydd mewn angen,
ai peidio?

Gweddi

Dduw undod,
yn lesu dangosaist i ni ystyr
lletygarwch,
drwy ofalu am ein dynoliaeth fregus.
Cynorthwya ni i ddod yn gymuned
sy'n croesawu'n haelionus y

rhai sy'n teimlo ar goll ac wedi'u
hanghofio,
gyda'n gilydd yn adeiladu llety lle
mae croeso a chariad i bawb.
Boed i ni ddod yn agosach at ein
gilydd wrth i ni fod yn afriadlon
â'r gariad diamod
yn undod yr Ysbryd Glân. Amen.

Ewch a Gnewch

(www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personol: Dysgwch am fywyd Cristion o draddodiad arall sydd wedi bod
yn 'gymydog da'. Beth wnaethon nhw a beth allwch chi ei ddysgu o'r
profiad hwnnw?

Lleol: Pa 'drysor' eciwmenaidd sydd i'w ganfod yn eich ardal chi?
Darganfyddwch beth mae Cristnogion yn ei wneud gyda'i gilydd ac
ymunwch â'r gweithgaredd.

Byd-eang: Ystyriwch eich cymdogion mewn rhan wahanol o'r byd.
Ymunwch â Chylch Gweddi Cyngor Eglwysï'r Byd ac ymrwymo i weddïo'n
rheolaidd dros eich cymdogion ac i ddod i'w deall yn well.

DAY 6

Then he put him on his own animal, brought him to an inn, and took care of him. (Lk 10:34)

Lord, turn our churches into 'inns', welcoming those in need

Additional scripture passages

Genesis 18:4-5

Psalm 5:11-12

Commentary

The man who fell into the hands of robbers was cared for by a Samaritan. The Samaritan confronted his own fear and prejudice and moved beyond it. He saw a stranger in need and brought him to an inn. “The next day he took out two denarii, gave them to the innkeeper, and said, ‘Take care of him; and when I come back, I will repay you whatever more you spend’” (Lk 10:35).

In any human society, hospitality and solidarity are essential. They require the welcoming of strangers, migrants and all people without a home. Such hospitality can require sacrifice, but it is an important witness to the Gospel, particularly in contexts of religious and cultural pluralism. When faced with insecurity, suspicion and sometimes violence, we tend to mistrust our neighbours and extending and

accepting hospitality becomes more difficult.

Welcoming ‘the other’, and being welcomed in turn, is at the heart of ecumenical dialogue and practice. Christians are challenged to turn our churches into inns, open and inviting spaces where our neighbours can find Christ. Such hospitality is a sign of the love that our churches have for one another and for all.

When we, as followers of Christ, move beyond our traditions and choose to practise ecumenical hospitality, we stop being strangers and start being good neighbours.

Reflection

What stops me from action?
What silences our unity?
Clinging to familiarity.
Paralysed by fear of change,
rejection and judgement.

Or simply a lack of time.
Justifying a choice to keep on
walking.
To discard a treasure.

Where is Christ in the face of
the other?
Rescuing, welcoming, accepting me.
Joining me in prayer, worship
and witness.
Seeing me as I look into the eyes of
those in need.
The unexpected jewel reflecting
something of the face of God.

Prayer

God of unity
In Jesus, you showed us the
meaning of hospitality,
by caring for our fragile humanity.
Help us to become a community

that generously welcomes those
who feel abandoned and lost,
together building an inn where all
are welcomed and loved.

May we become closer to each
other as we flaunt your
unconditional love in the unity of
the Holy Spirit. Amen.

Questions

Personal: When have you seen
Christ in someone who was not like
you?

Local: Are there churches or spaces
that act as an ‘inn’ near you?

Global: Is your country welcoming
of those in need, or not?

Go and do

(see www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personal: Find out about the life of a Christian from another tradition who has been a ‘good neighbour’. What did they do and what can you learn from this experience?

Local: What ecumenical ‘treasure’ can be found in your area? Find out what Christians are doing together and get involved.

Global: Consider your neighbours in a different part of the world. Join the World Council of Churches Prayer Cycle and commit to praying regularly for your neighbours and understanding them better.

DIWRNOD 7

Meddai Iesu, “P’run o'r tri hyn, dybi di, fu’n gymydog?”
(Luc 10:36)

Arglwydd, dangos i ni sut i ymateb i'n cymydog.

Darlleniedau ychwanegol o'r Beibl

Philipiaid 2.1-5
Salm 10:17-18

Sylwadau

Ar ddiwedd y ddameg gofynnodd Iesu i'r cyfreithiwr, "Pwy fu'n gymydog i'r dyn a syrthiodd i blith lladron?" Atebodd y cyfreithiwr "Yr un a gymerodd drugaredd arno". Nid yw'n dweud "y Samariaid" a gallem ddychmygu efallai bod yr elyniaeth rhwng y Samariaid a'r Iddewon wedi gwneud yr ateb hwnnw'n anodd ei gyfaddef. Rydym yn aml yn darganfod ein cymdogion ymhlih y bobl fwyaf annisgwyl, hyd yn oed y rhai y mae eu henw neu eu tarddiad yn anodd i ni ei yngan. Yn y byd sydd ohoni, lle mae polareiddio gwleidyddol yn aml yn gosod pobl o gefndiroedd crefyddol gwahanol yn erbyn ei gilydd, mae Iesu'n ein herio drwy'r ddameg hon i sylweddoli pwysigrwydd ein galwedigaeth i herio'r ffiniau a'r muriau sy'n ein gwahanu.

Fel y cyfreithiwr, cawn ein herio i fyfyrion ynghylch y ffordd rydym yn

byw ein bywydau, nid yn unig o ran a ydym yn gwneud da ai peidio, ond i ystyried tybed a ydym, fel yr offeiriad a'r Lefiad, yn esgeuluso gwneud trugaredd.

Myfyrdod

Nhw
y bobl yna,
pobl fel'na,
ti'n gwybod...

Ond dwyt ti ddim yn gwybod.
Dyna'r pwynt,
Oherwydd nad wyt ti isio gwybod.
Dydyn nhw ddim yn bwysig,
cyn belled â'u bod yn gwybod eu lle.

Diolch i ti, Dduw annwyl,
fod dy drugaredd ymwlchiol
wedi'n rhoi ninnau'n ein lle
ar gyfer y lleill 'na.

Gweddi

Dduw sanctaidd,
Daeth dy Fab lesu Grist i'n plith
i ddangos i ni ffordd tosturi.
Cynorthwya ni drwy dy Ysbryd i
ddilyn ei esiampl,
i wasanaethu yn ôl anghenion dy
holl blant,
ac felly i dystio gyda'n gilydd fel
Cristnogion i'th ffyrdd dithau o
gariad a thrugaredd.
Gweddiwn yn enw lesu. Amen.

Cwestiynau

Personol: Sut allwch chi roi trugaredd ar waith heddiw?

Lleol: Pa ffiniau a muriau sy'n gwahanu pobl mae angen i chi eu herio yn eich ardal chi?

Byd-eang: Sut ddylai'r Eglwys rannu rhodd trugaredd â'r byd?

Ewch a Gwnewch

(www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personol: Dysgwch rai ymadroddion sylfaenol yn iaith grŵp o bobl sy'n newydd i'ch ardal, a'u defnyddio.

Lleol: Meddyliwch am ffyrdd y gall eich eglwys neu grŵp o eglwysi dderbyn gan y bobl rydych yn eu cynorthwyo.

Byd-eang: Darganfyddwch y ffyrdd mae Cristnogion, eglwysi a phobl o grefyddau eraill wedi bod yn drugarog wrth y rhai a fyddai wedi disgwyl hynny leiaf.

DAY 7

**Jesus said: “Which of these three, do you think, was a neighbour?”
(Lk 10:36)**

Lord, show us how to respond to our neighbour

Additional scripture passages

Philippians 2.1-5

Psalm 10:17-18

Commentary

At the end of the parable, Jesus asked the lawyer: who was the neighbour to the man who was robbed? The lawyer replied “the one who showed him mercy”. He does not say “the Samaritan” and we might imagine that the hostility between Samaritans and Jews made that answer hard to admit. We often discover our neighbours in the most unexpected people, even those whose very name or origins we find difficult to utter. In today’s world, where polarised politics often set those of different religious identities against one another, Jesus challenges us through this parable to see the importance of our vocation to transgress borders and walls of separation.

Like the lawyer, we are challenged to reflect upon how we live our lives, not merely in terms of whether we do good or not, but whether, like the priest and the Levite, we are neglecting to do mercy.

Reflection

Them,
those people,
people like that,
you know...

But you don’t know,
that’s the point,
because you don’t want to know.
They’re not important,
as long as they know their place.

Thanks be to you, dear God,
that your interfering mercy
has put us in our place
for those others.

Prayer

Holy God,
your Son Jesus Christ came
among us
to show us the way of compassion.
Help us by your Spirit to follow
his example,
to serve the needs of all your
children,
and so witness together as
Christians to your ways of love
and mercy.
We pray in Jesus' name. Amen.

Questions

Personal: How can you 'do mercy'
today?

Local: What borders and walls of
separation need to be transgressed
in your locality?

Global: How should the Church
share the gift of mercy with
the world?

Go and do

(see www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personal: Learn some basic phrases in the language of a group of people new to your area, and use them.

Local: Think of ways in which your church or group of churches can receive from the people they help.

Global: Discover the ways Christians, churches and people of other faiths have been merciful to those who would have least expected it.

DIWRNOD 8

Meddai lesu wrtho, “Dos, a gwna dithau yr un modd”. (Luc 10:37)

Arglywydd, bydded ein trugaredd yn arwydd o'th Deyrnas.

Darlleniedau ychwanegol o'r Beibl

Rhufeiniaid 12:9-13

Salm 41:1-2

Sylwadau

Trwy'r geiriau hyn – “Dos, a gwna dithau'r un modd” – mae lesu'n anfon pob un ohonom, a'n heglwys, i fyw'n unol â'i orchymyn i garu. Wedi'n hysbrydoli gan yr Ysbyryd Glân, fe'n hanfonir allan i fod yn “Gristiau eraill”, gan estyn ein dwylo tuag at ddynoliaeth ddioddefus mewn tosturi a thrugaredd. Fel y gwnaeth y Samariad Trugarog yn achos y dyn a oedd wedi'i anafu, gallwn ddewis peidio â gwrrhod y rhai sy'n wahanol, gan yn hytrach feithrin agwed o agosrwydd ac ewylls da. Gallwn ddal ar bob cyfle i fod yn groesawgar a gweithredu ar hynny, gan groesawu a rhannu, yn ein tasg gyffredin o roi breuddwyd Duw ar waith.

Wrth ystyried sut mae gwahoddiad lesu “Dos, a gwna dithau'r un modd” yn llefaru wrth ein bywydau ninnau, rhaid i ni beidio â cholli golwg ar yr angen i ddangos tosturi a thrugaredd mewn lleoedd efallai na fyddem yn dymuno mynd, neu nad oes gennym gysylltiad uniongyrchol â nhw, ardaloedd megis rhanbarth y Sahel, sy'n dioddef oherwydd gwrrhdaro rhyng-gymunedol. Er mwyn bod yn gymdogion yng ngwîr ystyr y gair, rhaid i'n gorwelion ehangu y tu hwnt i'r hyn nad yw'n costio dim i ni, gan gwmpasu'r holl fyd, wrth i ni ymdrechu'n egnïol dros gyflawnder ac undod, gan ddysgu sut y gallwn ninnau

brofi cariad Crist wrth i ni groesawu eraill.

Mae ymdrechu gyda'n gilydd i sefydlu undod ar sail trugaredd o gymorth i ailadeiladu perthynas, fel y bydd trais yn ildio i undod a heddwch. Wrth i gydymddiried a hyder gynyddu, byddwn yn dod yn fwy parod i ddatgelu ein clwyfau, gan gynnwys ein clwyfau eglwysig, yn y gobaith y gallwn brofi cariad Crist drwy gariad a gofal pawb at ei gilydd.

Myfyrdod

Wedi'r dadwrdd,
bu distawrwydd dolurus.
Eiliadau o eglurder am yn ail â dim.
Â'm hanadlu'n ymdrech
yn y baw
gweddïaf.

Sela

Llaw ar fy nghorff,
yn wahanol y tro hwn.
Cyffyrddiad bwriadus – gan adnabod y
loes sy'n parhau –
llaw cysur,
nid niwed.

Sela

Arogl gwin wedi'i dywallt i leddfu,

a blas chwerwfelys tannin.
Lif yr olew lawr fy nghroen
a loes a thangnefedd yn cyfarfod yn
fy nghlwyfau:
balm i feddwl, enaid a chorff.

Sela

Ffurfiau aneglur yn sefyllian wrth i
mi symud
yn benysgafn bell mewn mangre
ddieithr
ond llaw tosturi eto'n gyfarwydd.
Tafodau tu hwnt i'm deall
yn sibrwd addewid gofal.
Y tro hwn, wrth imi agor fy llygaid,
heb erioed o'r blaen dy weld
rwyn'adnabod dy trugaredd.

Gweddi

Dduw mamol,
sy'n cofleidio'r byd â'th gariad,
bydded i ni ofalu am ein gilydd fel
y gwnei di, am bob enaid byw.

Cwestiynau

Personol: Beth mae'r alwad hon gan Grist yn ei awgrymu ar gyfer eich perthynas ag aelodau eglwysi eraill?

Lleol: Beth mae pobl yn ei weld yn ein ffordd o wneud pethau (gyda'n gilydd) fel yr Eglwys sy'n ystyrlon iddynt?

Byd-eang: Beth mae neu beth all undod trugarog ei olygu ar raddfa fyd-eang?

Ysbryd Glân,
rhoddwr bywyd, gwna ni'n agored
i'n gilydd
a nertha rhwymau'n cymundeb fel y tyf
ein cariad at ein gilydd.

Dywysog Tangnefedd,
gwna ni'n benderfynol o fyw yn ffyddlon
i'r Efengyl
fel y bydd ein croeso'n feiddgar a'n
cymod yn gadarn.

Ewch a Gnewch

(www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personol: Meddyliwch sut rydych chi wedi profi 'Cristiau eraill' ac wedi bod yn Grist i eraill, yna rhannwch ambell hanes am hynny gydag eraill, a gwediwch am fyw o gyfleoedd tebyg.

Lleol: Lle mae Duw eisoes yn gweithio yn eich cymuned? Nodwch ar gyfer eich ardal y lleoedd lle rydych chi'n sylwi ar rywbeth sy'n digwydd a allai fod yn arwydd o freuddwyd Duw ar waith ar gyfer eich cymunedau. Ystyriwch sut y gallech ymuno a lle gallech wneud yr un modd.

Byd-eang: Nid yw "Dos a gwna dithau'r un modd" yn golygu bod rhaid i ni fynd yn gorfforol i leoedd fel rhanbarth y Sahel i gael effaith. Ystyriwch ffyrdd o sefydlu cysylltiad ag eglwysi a phartner sefydliadau yn Burkina Faso a mannau eraill sy'n ymddangos yn bell i ffwrdd a gweithiwr i ddyfnhau'r berthynas a'ch dealltwriaeth o'r sefyllfa a'i chyd-destun.

DAY 8

Jesus said to him, “Go and do likewise”. (Lk 10:37)

Lord, may our mercy be a sign of your Kingdom

Additional scripture passages

Romans 12:9-13

Psalm 41:1-2

Commentary

Through these words – “Go and do likewise” – Jesus sends each of us, and our churches, to live out His commandment to love. Inspired by the Holy Spirit, we are sent out to be “other Christs”, reaching out to a suffering humanity in compassion and mercy. Like the Good Samaritan towards the injured man, we can choose not to reject those who are different, rather cultivating a culture of proximity and goodwill - actively seeking out and moving towards opportunities to be hospitable, to welcome and to share - in our common task to bring to fruition the dream of God.

In considering how Jesus’ invitation to “Go and do likewise” speaks to our own lives, we must not lose sight of the need for compassion and mercy in places we may not be willing to go, or have no direct connection with, such as areas like the Sahel region affected by inter-communal conflict. To truly be neighbours, our horizons must expand beyond that which does not cost us anything, encompassing the whole world, as we intentionally strive for justice and unity, learning how Christ’s love can visit us through the welcoming of others.

Striving together for merciful unity helps rebuild relationships, so that violence can give way to solidarity and peace. As mutual trust and confidence increase, we become more willing to reveal our wounds, including ecclesial wounds, in the hope that Christ’s love may visit and heal us through each other’s love and care.

Reflection

After the cacophony was over,
there was painful stillness.
Moments of lucidness punctuated
with nothing.

Breathless
in the dirt
I pray.

Selah

A hand upon my body
different from before.
The intention of the touch - mindful of
the pain still present -
is to tend,
not to harm.

Selah

Go and do likewise

The smell of wine poured to soothe
bittersweet tannin in my mouth.
The feeling of oil running down
my skin
the wounds of the body the meeting
place for pain and peace
a balm for mind, body and soul.

Selah

Blurred figures linger as I move
weightless in unknown surroundings
yet the familiar touch of compassion.
Faint murmurs in unfamiliar tongues
promise care.
This time, as I open my eyes,
having never seen you before
I recognise your mercy.

Prayer

Mothering God,
who holds the world in loving embrace,
may we care for each other as you do,
each and every soul.

Holy Spirit,
giver of life, open us to each other
and strengthen our bonds of
communion and grow us in
mutual affection.

Prince of Peace,
give us the resolve to live out the
Gospel faithfully
that we may be radical welcomers
and reconcilers.

Questions

Personal: What does this call of Christ imply for your relationships with members of other churches?

Local: What is it that people recognise in the flavour of what we do (together) as the Church that is meaningful?

Global: What does/might merciful unity look like on a global scale?

Go and do

(see www.ctbi.org.uk/goanddo)

Personal: Reflect on how you have experienced ‘other Christ’s’ and been Christ to others, then share some stories about this with others, and pray for more opportunities.

Local: Where is God already at work in your community? Map out where you live highlighting the places where you notice something happening that may be God’s dream for your communities. Explore how you might join in and go and do likewise.

Global: ‘Go and do likewise’ does not mean we have to go to places such as the Sahel region to have an impact. Explore ways of connecting with churches and partner organisations in Burkina Faso and other places that seem far away and actively seek deeper connection and understanding of situations/context.

Yr Wythnos Weddi am Undeb Cristnogol 2024

ctbi.org.uk/weekofprayer
weekofprayer.org

ISBN: 978-0-85169-422-1

**Cyhoeddwyd gan
Eglwysi Ynghyd ym Mhrydain
ac Iwerddon**

Interchurch House
35 Lower Marsh
Llundain SE1 7RL
info@ctbi.org.uk,
Ffôn: 0203 794 2288

Elusen gofrestedig rhif 1113299.
Cwmni cyfyngedig trwy warant,
rhif cofrestru 5661787.

X (Twitter): #wpcu2024
#wpcuwall

Published by
**Churches Together in Britain
and Ireland**

Interchurch House
35 Lower Marsh
London SE1 7RL
info@ctbi.org.uk,
Tel: 0203 794 2288

Registered charity no. 1113299.
Company limited by guarantee,
registered no. 5661787.